

DARBININKAS

LVI NO. 1

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

ANTRADIENIS - TUESDAY, SAUSIS - JANUARY 5, 1971

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

10 CENTU

91-sis kongresas baigė labai liesą darbais kadenciją

91-sis kongresas baigė savo kadenciją, palikęs abiem valdžios pusėm nemalonių prisiminimų.

Respublikonų valdomi Baltieji Rūmai, dvejus metus kovoję už kai kurias svarbias reformas, tegavo tik lašą to, kas buvo pasiūlyta ir prašyta sutvarkyti. Labai aktuali kraštui welfare reforma buvo susabotuota, nes kongresą valdanti demokratų partija pradžioje neapsisprendė ką su ja daryti, o kai nutarė svarstyti prezidento projektą, nebeliko laiko darbui baigti.

Visokiems neesminiams dalykams laikas taip uoliai buvo naudotas, kad jo pritrūko net social security pensijoms padidinti ir numatytų reformų padaryti. Iki šiol tai visada būdavo padaroma rinkiminiais metais, kad pensijų padidinimu balsų pasizvejotų, bet šiais metais ir

toji pagunda nepajėgė demokratų suorganizuoti, nes jų "balandžiai" buvo užėmę visą laiką įvairiausiomis rezoliucijomis, siekiančiomis suriši prezidento rankas Indokinijos karo vedimo reikaluose.

Nedaug kas ir tuo reikalu tepasisekė kongresui padaryti, bet jis bus atsimenamas kaip tas, kurio metu vyko didelės kovos už senato teisių praplatinimą karo skelbimo ir jo vedimo reikaluose. Tai buvo naujas bandymas interpretuoti konstituciją, bet jis nebuvo apvainikuotas ipareigojančiu rašytiniu dokumentu. Buvo priimtos ar ne dvi rezoliucijos, bet jos prezidentui juridškai neprivalomos. Tačiau stenogramose liko pakankamai ir rimtos medžiagos prie to klausimo naujai sugrįžti.

Iš reforminių įstatymų prezidentas gavo tik vieną — seniai reikalingą pašto tarnybos

reformą. Tai jau epochinis įstatymas.

Naujasis kongresas susirenka sausio 21 d., sekančią dieną prezidentas ateina su savo metiniu pranešimu apie valstybės reikalų padėtį, ir ta proga pateiks programos gaires 1971 metams. Manytina, kad per dvejus metus besitampydamos abi partijos bus supratę, kad reikia surasti bendrą kalbą bent jau pagrindinių konstitucinių klausimų, kad prezidento pareiga siūlyti kongresui darbo programą, ji kongresui pareiga ją laiku apsvastyti. 91-sis kongresas per daug jau aiškiai tą principą laužė.

92-sis kongresas turės apie 60 naujų narių. Daugiausiai atmainų esama Atstovų rūmuose. Vieni patys pasitraukė, kiti

pralaimėjo rinkimus. Atstovų rūmai praranda spykerį J. McCormack, kurį išbuvo ten 42 metus.

Iš senato iškrito lietuvių draugas sen. Dodd, netekęs partijos paramos. Sen. E. McCarthy pats pasitraukė, jo vieton atėjo buv. viceprez. H. H. Humphrey, jau buvęs kongrese keliolika metų ir pozityvus asmuo. Nebegrižta ir labai garsus "balandis" Tenn. sen. A. Gore, daręs didžiausių pastangų, kad Maskva pralenktų Ameriką tolimojo skridimo puolamomis raketomis, ginkluotomis keliais atominiais smagaliais.

Sen. J. McGovern, kuris išbuvo ten 42 metus, išrinktas į Atstovų rūmus.

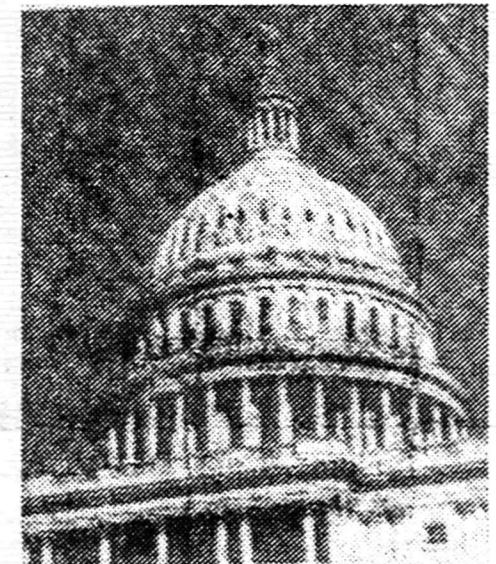
Sen. J. McGovern, kuris išbuvo ten 42 metus, išrinktas į Atstovų rūmus.

Sen. J. McGovern, kuris išbuvo ten 42 metus, išrinktas į Atstovų rūmus.

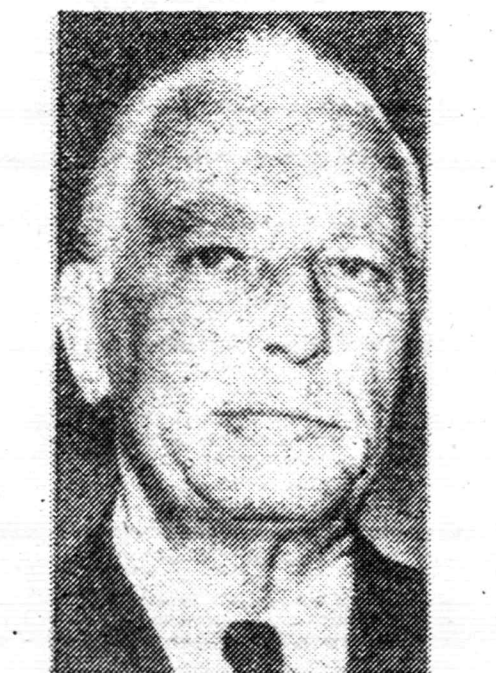
Sen. J. McGovern, kuris išbuvo ten 42 metus, išrinktas į Atstovų rūmus.

Nebegrižta J. McCormack

Kapitoliaus bokštas — kongreso simbolis

Išrinkto sen. T. Dodd

Traukiasi iš Japonijos

Jau sudaryti ir paskelbti planai JAV kariniam pasitraukimui iš Japonijos praversti. Personalo ištraukimas bus laipsniškas, dauguma kovos lėktuvų bus perkelta į P. Korėją ir Okinawą, gi kadaise galinga 7-sios laivyno grupės bazė iš Yokosuka bus peremsta į Sasebo pietų Japonijoje. 1971 bus pradėta trauktis ir iš Okinawos bazės, kad 1972 būtų galima viską, kas sutarta, perduoti Japonijai.

Bet JAV visai nepasitraukia nė iš Japonijos, nė iš Okinawos, nes šis tas pasiliks visur pagal naujai padarytus įsipareigojimus. Japonija siekia nusi-kratyti buvusio okupanto formalios globos liekanų, JAV pasilieka kelis atramos taškus, bet sumažina savo faktišką naštą. Okinawa buvo didžiausia JAV karinė bazė vakariniam Pacifike, iš jos nebuvo japonų spaudžiama pasitraukti, bet traukiasi pati savo noru dėl komplikacijų vidaus politikoje. Senieji įsipareigojimai lieka kaip buvę.

— Ko lankėsi britų premjeras Washington? Kad sugrąžintų į seną padėtį ryšius, kuriuos darbiečių vyriausybė buvo neprotiškai sujaukusi, nes pasinėrusi į vidaus problemas, buvo visai apleidusi užsienio politiką. Dabar vėl viskas po senovei, ir tai naudinga pasauliui, ypač Europai.

— Izraelio, Egipto ir Jordano atstovai vėl susirinko J. Tautose taikos derybų organizuoti. Jų vadovu tame darbe yra tas pats Švedijos ambasadorius dr. Jarring, J. Tautų Saugumo Tarybos tam reikalui patelktas.

Filmų dešimtukas

Time žurnalo filmų kritikai iš 1970 m. rodytų filmų geriausiems parinko šį dešimtuką: "Husbands", "Little Big Man", "Joe", "A Married Couple", "M.A.S.H.", "Patton", "The Passion of Anna", "Fellini Satyricon", "Catch-22" ir "Woodstock".

Nė vienas nepriklauso prie tokių, kurie būtų kuo nors garsėję. Tokių "žadą užimančių" 1970 m. nebuvo. NYT apžvalgininkų sąrašas tik penki telpa aname sąrašas, kiti penki visai skirtingi.

92-sis kongresas su naujais nariais susirenka sesijos sausio 21 d.

JAV - Anglijos bazė Indijos vandenyne Rusai ten jau turi kelis atramos taškus

Nors Indijos vandenyne dabar laikoma Sovietų laivyno grupė nekelti panikos pasauliniu mastu, tačiau jos ten atsiradimas nėra atsitiktinis. Tokia išvadą neria faktas, kad Indijos vandenyno pakraščiais jau parinktos vietos būti Sovietų laivynui atramos taškais.

Jų organizavimas prasidėjo po to, kai Anglijos darbiečių vyriausybė, ieškodama pinigų ūkiniai stiprintis, nutarė iki 1971 m. galo pasitraukti karis-kai iš visu taškų, esančių į rytus nuo Suezio kanalo. Tada Maskvos strategai pamatė, kad atėjo laikas užimti Anglijos paliekamą vietą.

Didžioji statyba šiuo metu vyksta Egipte: prie Raudonosios jūros Ras Banas vietovėje, kuri veik negyvenama, statoma Sovietų laivyno bazė ir aerodromas. Niekas nežino, kokiomis sąlygomis Maskva ten kuriasi, bet paskutinė Egipto vyriausybės delegacijos kelionė į Maskvą šviesos pakankamai ir tuo reikalu suteikia.

Siandien Sovietų kariniai laivai jau turi teisę sustoti Hodeidos uoste Jemene, Adene anglų paliktą puikioją bazę, Socotra saloje prie iplaukimo į Raudonąją jūrą (čia rusai turi pavandeninių laivų aptarnavimo bazę ir komunikacijos centrą), Somalijos Berberos ir Mogadishu uostuose, Kenijos Mombasoje, Tanzanijos Zanzibare ir Dar es Salaame. Per Persijos įlanką gali iplaukti į Basros uostą Irake, bet Persijos įlankoje atramos taškus tebeturi anglai ir vieną tašką JV laivynas. Toliau keliaujant Indijos vandenyno pakraščiu į rytus, randame Sovietų atramos taškus Indijoje: Bombėja, Madrasas, Kalkuta ir dvi bazės Ceilone.

Maskvos užsimojimas vertas dėmesio, nes einama priešinga kryptimi, negu pasuko Anglija ir JAV — šios dvi jūrinės valstybės savo karines bazes užsienioose likviduoja, bet Rusijos imperija pirmą kartą savo istorijoje pradėjo užsienioose bazių įsigyti. Tai yra ofensyvinė politika, siekianti štai kokio tikslo: dominuoti laivyba Suezio kanalu, stiprinti savo įtaką nafta turtingose Vid. Rytų valstybėse, krizės atveju turėti raktinę poziciją atra-

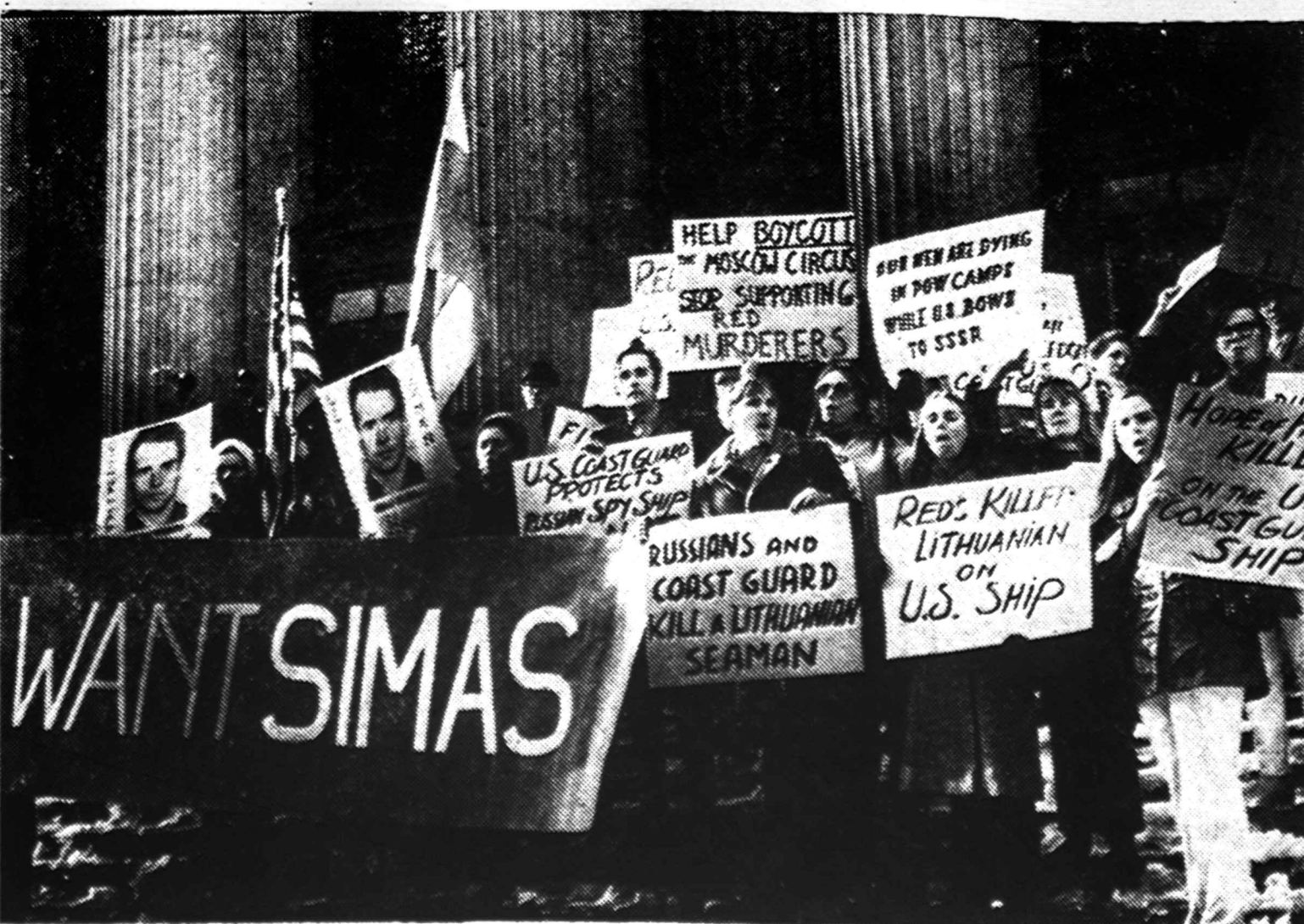
mos taškus politiniam spaudimui išvystyti ir, be abejo, pelningai prekiauti.

Jeigu visai pasitrauktų anglai iš Singaporo ir JAV visai nesidomėtų Indijos vandenynu, kaip buvo iki šiol, Maskvos politinė įtaka toje erdvėje greit taptų dominuojanti. Bet tuo tarpu pradėjo veikti kita pusė: Anglija pakeitė planus ir nebesitraukia iš Singaporo, gi JV apsisprendė pradėti kurtis Indijos vandenyne. Diego Garcia saloje, kuri priklauso Anglijai nuo Napoleono karų laikų, abi valstybės nutarė ten įsirengti atramos tašką. Tai bus aviacijos ir radijo komunikacijos bazė, užpildanti skylę visą pasaulį apimančioje JAV laivyno komunikacijos sistemoje. Ji aptarnaus JAV ir Anglijos laivus Indijos vandenyne. Tai bus ir centras Sovietų laivų judėjimui sekti. Iš to taško JAV aviacija galės žvalgyti didžiulę erdvy tarp Madagaskaro, Ceilono ir Arabijos pusiasalio. Čia bus aprūpinami kuru britų laivai, kurių bazė bus Malajų-Singapore erdvėje.

Bazės statyba greit pradėsima, nes negalima palikti Sovietų laivynui laisvo kelio tarp Vid. Rytų ir Vladivostoko.

Sesuo Teresė, pasaulio vargšų draugė, kuriai Paulius VI paskyrė pirmąją popiežiaus Jon XXIII vardo taikos premiją. Tos sesers vadovaujamoje 20 m. senumo vienuoliškoje bendruomenėje yra 470 seserų ir 92 pagalbininkės be vienuoliškų įžadų. Kongregacijos didysis darbo laukas yra Indijos vargšai, kuriems priglausti, apdengti, pamaitinti ir mokyti bendruomenė išlaiko Indijoje 76 istaigų. Gimusi 1910 m. albanų šeimoje dabartinėje Jugoslavijoje, mokytoja, Vakaruose veik niekam nežinoma, bet Indijoje tapusi legendiniu asmeniu, apie kurį kalbama ir ministrų kabineto posėdžiuose. Ja gerai pažįsta ir Paulius VI, vis surandęs pinigų ir progu jos artimo meilės darbams paremti.

Sausio 2 lietuviai piketavo Maskvos aikštę, kurioje savo programą turi Madison Square Garden, New York. Buvo nešami plakatai su išduoto jūrininko Simo Kudirkos atvaizdais, įvairūs šūkiai. Demonstracijos vakare buvo plačiai pareidytos per televiziją.

W. Brandt — 1970 metų įžymusis žmogus Pasitikėjimo krizė tarp Bonnos ir JAV

1970 metų įžymiuoju žmogui Time žurnalas parinko V. Vokietijos kanclerį Willy Brandt, kurs išdriso pradėti keisti iki šiol nieko gero nedavusią V. Vokietijos užsienio politikos liniją.

Naujoji Bonnos avantiūra, trumpai vadinama Rytų politika, yra ne tik komplikuo-tas dalykas, bet jau ir skirtingų aiškinimų bei baiminimosi objektas. Nors dar niekas negali pasakyti, kaip viskas susiklostys, bet jau iš senųjų JAV užsienio politikos tarnyboj buvusių asmenų girdisi kritiškų pastabų: raginama sulaukyti Brandto "bėgimą į Maskvą", nes toji jo politika padarysianti Europoje sąmyšį. Konkrečiai formuluo-tų priekaištų, rodos, viešai dar nė vienas nepaskelbė, bet iš pasakytų bendrybių aiškus vienas argumentas, — girdi, Maskva vėl visus apgausianti.

Oficialiai Washingtonas Bonnos politiką laimina, bet privčiai apgavystės prisibijoma. Ypač kad dar neatslūgo Washingtono pyktis dėl paskutinių Maskvos apgavystės ryšių su paliaubų sąlygomis prie Suezio kanalo. Aiškiai buvę susiprasta, kad paliaubų metu nė viena pusė nekeis karinės padėties paliaubų zonoje, tačiau Maskva tą nerasta sąsitarimą tuo jau sulaužė.

Bonna labai susirūpinusi kritiškais balsais iš Washingtono ypač todėl, kad nė vienas naujos politikos žingsnis nėra daromas iš anksto nepasitarus su Nato nariais. Washingtonas pirmaisiai apie viską žinojo, bet nežiūrė to, iš ten girdima daugiausiai kritiškų balsų.

Lauktina greito paties Brandto ar užsienio reikalų ministro vizito Washington, nes pasitikėjimas tarp abiejų vyriausybių, vokiečių nuomone, artėjas prie krizės taško.

Viešai su kritiškoms pastabomis yra pasirodę Dean Acheson, McCloy, gen. Clay, Thomas Dewey, George Ball, visi turėję didelę patirtį tuoju po karo ar vėliau tvarkydami su bolševikais Vakarų Europos reikalais. Ostpolitik kritikų tarpe esą ir du prez. Nixono artimieji patarėjai krašto apsaugos ministras Laird ir Kissinger, tik tuo du viešai tuo reikalu nekalba. Kancleris Brandtas esąs susijaudinęs todėl, kad jam pradedą susidaryti įspūdis, jog Washingtono iki šiol nesuprasti nė jo politikos tikslai, nė taktika. Jis pats gi įsitikinęs, kad naujosios V. Vokietijos vyriausybės tikslai ir taktika yra suderinami ne tik su V. Europos saugumu, bet ir su JAV užsienio politika.

— Rytų ar Vakarų Europos politika Bonnai svarbesnė? —

Su tokiu klausimu kreipėsi į Brandtą prancūzų savaitraščio L'Express korespondentas ir gavo tokį atsakymą:

— Abi yra lemiančiai svarbios, bet jeigu reikia nustatyti eilę, tai pirmenybė tenka V. Europos politikai, — atsakė kancleris.

Brandto Europos politikos komplekse yra Nato stiprinimas, ne silpninimas, Bendrosios Rinkos plėtimas iki visos nekomunistinės Europos ūkinio apjungimo, Europos užsienio politikos derinimas. Jeigu šito pagrindo Europoje nebūtų, tai jokia V. Vokietijos Rytų politika nebūtų galima. Tokia yra V. Vokietijos vyriausybės pažiūra tuo svarbiu reikalu. Todėl neatrodo, kad Brandtas griautų dabartinės V. Europos politikos pagrindus, ant kurių remiama Rytų politika. Niekas iš vokiečių to dar viešai nepasakė, bet tikriausiai visi yra įsitikinę, kad tos naujosios politikos tikslas yra ne kas kita, kaip bandymas išauginti sąlygas Vokietijai suvienyti ir Rytų Europai padėti ūkiškai ir politiškai iš Rusijos hegemonijos išsilaivinti.

Paskutinis mohikanas

Maskvoje mirė Švernikas, senas bolševikas ir ištikimas partietis, bet niekad neįsivėlęs į didžiasias partines avantiūras. Ilgai buvo laikomas darbininkų profesinių sąjungų viršininku, po karo 8 metus išbuvo aukščiausio Sovietų prezidentūmo pirmininku. Tai vieta, su kuria nesurišta nė atsakomybė, nė valdžia. Ilgai buvo laikomas ir partijos centro komitete ant-raelišės pareigose. Urna su pelenais įmūryta Kremliaus sienoje. Tai bene paskutinis senosios gvardijos mohikanas, miręs sulaukęs 82 metų.

I aki kritusios 1970 m. moterys

Kurios pasaulio moterys 1970 m. pasirodė amerikiečiams labiausiai nusipelnusios pagarbos? Su tokiu klausimu Gallup Poll gruodžio 5-6 d. kreipėsi į 1,517 suaugusių amerikiečių, vyrų ir moterų, ir iš gautų atsakymų nustatė, kad pirmą vietą užėmė Mrs. D.D. Eisenhower, antroji vietoj stovi Mrs. Richard Nixon. Toliau gautų balsų skaičiumi eina šios žinomos moterys: Mrs. Golda Meir (Izraelio premjerė), Mrs. Joseph Kennedy (nužudyto prezidento motina), Mrs. Onassis, Mrs. Lyndon Johnson, Mrs. Robert Kennedy (nužudyto senatoriaus našlė), Indira Gandhi (Indijos premjerė), sen. M. Chase Smith ir Mrs. M. L. King.

Politikos keitimas?

1949 m. kom. Lenkijos laive Stephan Batory, jam esant New Yorko uoste, pasislėpė vokiečių komunistų šnipas G. Eisler ir taip pabėgo nuo Amerikos teismo. Pabėgęs apsigyveno R. Vokietijoje ir perėmė jos propagandos aparato vadovybę.

Nuo tos dienos iki šiol joks komunistinės valstybės keleivinis laivas nebuvo iplaukęs į New Yorko uostą komerciniais tikslais. Bet, ir vėl bet, naujas Stephan Batory dabar gavo leidimą iplaukti į New Yorko uostą. Tuo tarpu nežinoma, ar leidimas vienartinis, ar draudimas visai panaikintas. Neaišku dar buvo ir tai, ar keleivių bagažą sutiks tvarkyti krovinių unija, kuri seniai vykdo savo vadovybės nutarimą neaptarnauti komunistinių kraštų laivų. Laivas turėjo iplaukti į N. Y. uostą šį pirmadienį.

Amerikiečių spauda apie lietuvio jūrininko išdavimą

Prie anksčiau žymėtų spaudos atsiliepimų tenka pridėti naujai gautus, ypačiai tuos, kuriais buvo pasisakyta po adm. William B. Ellis, kap. Fletcher W. Brown priversto pasitraukimo iš Vigilant kapitono pareigų.

Ligi šiol buvo paskelbta apie 370 atsiliepimų. Papildomai tenka registruoti 37 naujus:

N. Y. Times gr. 18, 22, 23; N. Y. Daily News gr. 27, 30; N. J. The Herald News gr. 14 (gauta V. M. dėka); Water-town Town Times gr. 17 (V. B. dėka); Washington The Evening Star gr. 9 (T. M. dėka); gr. 18 (S. B. dėka); Chicago Tribune gr. 10, 22, 23, 24 ir Chicago Sun - Times gr. 23, 24 (V. K. dėka); Time gr. 28; Newsweek gr. 14; The Philadelphia Inquirer gr. 23 (Sn. J. dėka); Baltimore Sun gr. 21 (A. D. dėka); Long Island Press gr. 8, 24 (V. M. dėka); Brooklyn Laiks (latvių) gr. 2; Anglijoje Stars and Stripes gr. 8 (K. G. dėka); The Norwich Bulletin gr. 10 (J. J. dėka); Brunswick The Glyn Report gr. 10 (E. J. Ch. dėka); Hartford Nowy Swiat (lenkų) gr. 11 (J. P. dėka); The Paterson News gr. 17 (A. M. ir J. J. dėka); New London The Day gr. 22, 23, 30 (J. J. dėka); Sunday Herald gr. 6 (V. B. dėka); Congr. Record gr. 1 su kongr. L. C. Wyman ir sen. J. B. Allen kalbomis (senatorių buvo krenpėsis R. Šatas); The Miami Herald gr. 23 (J. R. dėka); Record American gr. 22, 23 (J. J. dėka); Minneapolisio universiteto laikraštis (K. M. dėka).

Taigi viso atsiliepimų per 400.

Skyrimo buvo apžvelgta New Yorko, Washingtono, Bostono, Chicago spauda. Šiuo kartu daugiau dėmesio Connecticut spaudai, jos keliamas idėjas ar vertinimus papildant ir kitos spaudos vertinimu (skliausteliuose).

Connecticut apie išdavimo padarinius Amerikai

Connecticut srities gautoji spauda rodo ne tiek gausiai naujų faktų apie lietuvio jūrininko likimą. Daugiau patraukia joje išdavimo vertinimas. Vertinimas vedamaisiais, kolumnistų straipsniais ir skaitytojų laiškais.

AR ŽALA PATAISOMA?

The Norwich Bulletin gr. 10 kolumnisto John Chamberlain sindikatuotame (taigi einančiame per eilę kitų laikraščių) straipsny rašoma:

"Viso nelemto įvykio žymėtinis vienas bausis dalykas — kad Sovietai dabar galės sakyti pavergtų tautų gyventojams, jog Vakarai juos apleido. Mūsų Jungtinių Valstybių informacijos tarnyba, aišku, dirba antvalandžiai, siųsdama žinias į rytų Europą, jog J.V. du pareigūnai padarė baisią klaidą. Gal būt, Frank Shapesspeare, USIS bosas, sugebės atitaisyti kiek padarytos žalos". Tačiau autorius abejoja didesnę tų transliacijų įtaką šiuo reikalu.

(Tokia pat gaida prabyla ir Philadelphia Inquirer gr. 23: "Karo teismai, papeikimai, priverstas pasitraukimas, perkėlimas kitom pareigom, oficialūs tardymai ir atsiprašymai — niekas dabar negalės įtikinti Simo Kudirkos, kad tai iš tikrųjų yra laisvo žmogaus šalis").

(O Long Island Press gr. 24, ryšium su Kudirkos išdavimu rašydama apie J.V. prestižo sunykimą: "Užsieniuose tai negali būti užmiršta nei draugo nei priešo, ir tai duoda pagrindą labai skurdžiam vertinimui apie Amerikos moralę". Jau sielamas reikalas su Izraeliu, laikraštis teigia: "Maskva naudojasi Amerikos vengimu vykdyti garbingus įsipareigojimus. Nuolankavimas Maskvai yra tiesiogiai priešingas J. V. vyriausybės įsipareigojimų vykdymui". Ir tai turi tiesiogines įtakos kitų valstybių politikai: pvz. Europos diplomatai skuba prisiderinti prie Maskvos tiek, kad buvęs valstybės sekretorius Achesonas ir gen. Lucius Clay aiškiai pasisakė prieš Vokietijos prekybos sutartį su Maskva).

PILOTO KELIAS—AR JIS VEDA Į TAIKĄ?

Connecticut Sunday Herald gr. 6 vedamajame kalba pats leidėjas: "Pakrančių sargyba regimai veikė pagal valstybės departamento nurodymus — Pilotą rolę, pakviesdama rusus". Kai pakviesti rusai daužė, tampė ir spardė lietuvi jūrininką, laivo kapitonas stovėjęs kaip Pilotas.

Nesitenkina trijų administraciniu nubaudimu. Siūlo ištirti išdavimo šaknis, kurios siekia Amerikos politikos dirigentus

bos, yra tikrai peranksti". Mano, kad Kongresas galėtų dalyką ištirti giliau.

(Bostono Record American gr. 23 vedė į tą patį tikslą rašydama: "Šis laikraštis išakmiais pasisakė už tai, kad nebūtų atpirkimo ožių Vigilant investigacijoje; kad vyriausybė rūpintųsi faktais, tiesa, valstybės politika". Tą tiesą ir faktus labiau supainiojęs Eustis, "paneigdamas, kad bėglys Simas Kudirka buvo mušamas Vigilant laive".

"Jei taip, tai jis prieštarauja eilei kitų liudininkų, įskaitant jo paties įgulos karininkus ir vyrus".

"Dabar svarbu, kaip ir iš pradžių, surasti, kas iš tikro vyko Vigilant. Amerikos visuomenė turi teisę... žinoti tiesą".

"Sėkr. Volpei ir pakrančių sargybai turėtų būti įsakyta paskelbti visus liudijimus išsiai. Jei to nepadarys jie, tai eiga priklausys Kongresui".

nesi ir iš Fort Dix, N. J. 200 belaisvių buvo suvaryti į Sovietų laivą, stovėjusį New Jersey vandenys... Tuos dalykus iškelęs aikštėn Julius Epstein, Hooverio instituto tyrinėtojas. Bet kai iškėlė, nuo 1970 birželio 15 vyriausias teismas uždraudė jam naudotis teismo bylų duomenimis...

"Paskutinis prievartinis repatriacijos atvejis (Kudirkos Darb.) duotų progą išaiškinti, ar slapstasis susitarimas dėl bėglių grąžinimo tebeveikia", sako autorė.

Sitoki atsiliepimai jau gali apgriauti pasitikėjimą tom valdžios įstaigom, kurios planuoja ir vykdo politiką.

(Jei tai buvo kreipiama į valstybės departamentą, tai The Herald - News gr. 14 Arthur Sylvester nukreipia ir į Baltų Rūmų štabą: "Viso šio beprotiško epizodo tikrai neitikiama pusė yra ta, kad prezidento spaudos sekretorius Ziegler ne-

riausybė nustatė naują politiką, kuri atbaidytų laisvę mylinčius žmones nuo azilio siekimo mūsų šalyje?" — Tame laikraštyje gr. 4 Robert K. Slaven teisingo pakrančių sargybą, nes ji tevykdžiusi jai nustatytas taisykles. — Gr. 8 jam atsakė Mrs. Katherine Kukutis, anglė, Anglijos pilietė, žmona lietuviu turistu, kuris perėitą vasarą paslaptinai žuvo ar buvo nužudytas Maskvoje. Ji rašė: "Aš buvau ketveris metus britų moterų karinėje tarnyboje ir būčiau sulaužiusi visokias taisykles, kad išgelbėčiau žmogaus gyvybę. Kuo aš už tai būčiau nukentėjusi, niekad negalima to palyginti su brutalumu, kurį patyrė lietuvių jūrininkas, prievarta grąžintas raudoniesiems grobikams". "Vienintelis geras ir žmoniškas dalykas, kurį jūs galėtumėt (taikoma Slaven) padaryti Simo Kudirkos atveju, prašyti Dievą, kad jis būtų jums gailėstingas, kai

New Yorko sausio 2 prie Madison Square, kur šiuo metu gastroliauja rusų cirkas, buvo surengtos demonstracijos. Lietuvių jaunimas nešė išduoto jūrininko Simo Kudirkos paveikslus ir šūkius. Demonstracijos tos pačios dienos vakare plačiai buvo parodytos ir televizijoje.

Nuotr. V. Maželis

AR TEBEVEIKIA SLAPTAS SUSITARIMAS IŠDUOTI?

The Day gr. 23 kolumnistė Edith Kermit Roosevelt sindikatuotame straipsny jau mėgina giliau įžvelgti — įžvelgti į visą privalomą repatriavimo, arba išdavimo, Amerikos politikos istoriją nuo antrojo pasaulinio karo. Dėl jūrininko sprendimą priskiria valstybės departamentui politikai. "Jūrininkas buvo išduotas norint nepakenkti debyrom dėl žvejybos pagal departamentą politiką". Tos politikos linijai iliustruoti priminė "Keelhaul operaciją". Esą dokumentai rodo, kad amerikiečių ir britų vyriausybė buvo sutarta prievarta repatriuoti apie 2-5 milijonus antikomunistų iš karo belaisvių stovyklų — iš Vokietijos, Anglijos, Kanados ir Jungtinių Valstybių — atiduoti juos Sovietams. Atiduoti pradėta 1944 birželio mėn. — 8 mėnesiai prieš Jaltos konferenciją. Esą 1945 birželio mė-

aliarmavo savo bosą, kas yra nutikę, ir prezidentas patyrė tik po šešių dienų, skaitydamas savaitinę apžvalgą".

CONNECTICUT SKAITYTOJŲ LAISKUOSE

Connecticut spauda informavo oficialias žinias apie išdavimą; informavo apie Hartforde gr. 4 surengtą visos paros gedulo būdijimą. Paskelbė lenkų bendruomenės (Congres Polonii Amerikanskiej) pirmininko Ryszard S. Mrotek telegramą prezidentui. Gausiai skelbė skaitytojų laiškus.

Laiškuose ir apklausinėjimuose labiau nuomonės buvo pasiskirstę nei, sakysim, Chicago spaudoje. Kai kurie sakėsi per mažai žiną patį faktą, kad galėtų jį vertinti; vienas vertino, kad jūrininkas esąs geras tipas, jei... Ir laiškuose atsirado šiek tiek polemikos.

The Day jau lapkričio 30 John Jasys rašė: ar išdavimas yra ženklas, kad "Nixon'o vy-

ateis teismo diena, už tai, kad jį tevykdėt taisykles." Tarp kitų pavardžių po laiškais teko pastebėti dar šias lietuviškas: Rimantas Karmazinas, Laima Mockus (Mikniūtė, Vasario 16 dienos akto signatūra Smilgevičiaus dukters dukte — kaip tai mum pranešė J.J.).

SEKSOLOGIJA MOKYKLOSE

Vilniaus spauda jau kelias atvejais kėlė seksologijos klausimus. "Komj. Tiesoje" (rugs. 12) J. Zigmantavičius pasiūlė vidurinėse mokyklose ir vėliau aukštosiose dėti ne tik seksualinę biologiją, bet ir namų ruošą, vedybinio gyvenimo etiką, psichologiją, sociologiją, pedagogiką, ekonomiką, fiziologiją. Teigiama, kad gyventojai Lietuvoje tuokiasi jauni ir dažnai tokiame žingsniui nepasiruošę.

Būdingi vienos anketos Vilniaus universitete apklausinėjam duomenys. Buvo apklausta 230 stojančių į universitetą — 94 vyrai ir 136 merginos. Jų tarpe iš didelių miestų buvo 49,6 proc., iš rajonų (kolchozų) — 19,1 proc.

Kai kurie klausimai lietuvių jaunimo santykių, partnerio idealų. Kokie tų jaunuolių idealai? Čia būdingi kai kurie atsakymai: aukštas, juodaplaukis sportininkas (mergina iš Leipalingio), nedažyta, nekviaila (vyras iš Kėdainių), tamsi, graži figūra (vyras iš Alytaus), gerbtų mane, būtų išdidus (mergina iš Trakų) ir pan.

Daroma išvada: tų jaunuolių, stojančių į universitetą, idealai dar nesą galutinai suformavę, jie mažai galvoja apie realų gyvenimą. (Elta)

SPARTA — Rašomos mašinėlės (v. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, v. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuotąs ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 87-26 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 441-1182, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.).

J. B. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest Pkwy Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

JOSEPH GARSZA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armakauskas) — Graborius-balsamuotojas. Moderni kopyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4335.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. Laidotuvių direktorius. 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. MARKET 2-5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderni kopyčia šerminims dykai. Aplarnaus Cambridge ir Bostoną. TR 6-8434.

RIMOS IR JUOZO BRUŽŲ vienintelė lietuviška siuntinių įstaiga didžiajame New York'e, atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Greitas patarnavimas — žemos kainos. 370 Union Ave., Brooklyn, N.Y. Telef. EV 4-4952

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investicijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuvinių pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KOPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radziūnas, sav. 36-38-40 Stagg St. Brooklyn, N.Y. 11208; ST 2-5938.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-04 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, SF 2-4329. Papigintom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobjuvimams. Pristatom į namus liet. skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimesiems — importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltais ir suknelėms. Taip pat šilkėms, maišytos, spalvotos, lovosms užtiesalams, vilnonės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užsakykite ir įsitikinsite!

VYTAUTAS MAŽELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų radio valanda šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 kil. Direktorius dr. Jokūbas J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountinside, N.J. 07092; tel. (201) 232-5565

New Jersey — "Music of Lithuania" — pirmadieniais, 8:05 - 9:00 val. vak. WSOU-FM, 89,5 meg. — anglų kalba, per Seton Hall Univ. radijo stotį. Dir. prof. dr. Jokūbas Stukas, So. Orange, N.J. 07079.

NEW YORK — Laisvės žibury, lietuvių ir anglų kalbomis sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105,9 FM banga. Vedėjas Romas Kezys, TW 4-1288, 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

PHILADELPHIA, PA. — Bendruomenės Balsas, WTGL, 860 kilocycles šeštadieniais nuo 1:30 - 2:30 p.p. 1203 Green St., Philadelphia, Pa. 19123; PO 5-0932.

PITTSBURGH, PA. — WZUM, 1590 banga sekmadieniais 12 iki 12:30 p.p. Vedėjas V. A. Yucius, 52 Shady St. W. Pittsburgh, Pa. 15228, tel. 563-2754.

HARTFORD, CONN. — ved. Alg. Dragūnavičius, WBMI - FM 95,7 sekmadienį nuo 12 iki 1 p.p. — 273 Victoria Rd., Hartford, Conn., telef. 249-4502.

DETROIT, MICH. — Lietuviškų melodijų radio valanda iš WMZK-FM stoties, banga 98 mc. antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 8 iki 9 v.v. Vedėjas Ralph Valatka, 17696 Warwick, Detroit, Mich. 48219, tel. 537-5550.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, Mass. — Vedėjas P. Višnėnis, 173 Arthur St., Brockton, Mass., tel. JU 6-7209; FM bangomis 107,9 mc. WHIL 1430 kil. Medford, Mass. sekmadieniais nuo 11-12 vid.

ROCHESTER, N.Y. — Kultūrinė lietuviška valandėlė sekmadieniais 9-9:30 val. ryto per WCMF-FM, 96,5 mc. Klubo valdybos pirm. Pr. Puidokas, 580 Wilkins St. Rochester, N.Y. 14621.

BOSTON, MASS. — Vedėjas Step. Minkus, WLYN 1360 kilocycles ir FM 101,7 banga sekmadieniais nuo 1-1:30 val. p.p. — 502 E. Broadway, South Boston, Mass. 02127

LOS ANGELES, CALIF. — Kalifornijos Lietuvių Radijas — Lithuanian Melodies. KTYM, banga 1460 AM, šeštadieniais 12 - 12:45 val. p.p. Liet. Radijo klubo pirm. ir programos ved. Staš Pautienienė, 841 Stanford St., Santa Monica, Calif. 90403. Tel. 828-3779.

Lietuviškam rajone —

LIETUVIŠKA GELIŲ PARDUOTUVĖ

Alice's Florist Shop

107-04 Jamaica Ave. Richmond Hill, N.Y.

Gėlės įvairiom progom

Maloniai kviečiame kaimynystėje gyvenančius tautiečius atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454 - 9527; vakare: 738-1946. Čia rasite nuosirdų lietuvišką patarnavimą.

Gyvybės, ligoninės, automobilių, baldų, namų ir visos kitos apdraudos — asmenims, profesionalams ir biznio įstaigoms. Laisvas pasirinkimas kompanijos ir apdraudos rūšies. Nemokamas patarnavimas ir informacija. Smulkesnei informacijai gauti skambinkite, rašykite ar užsakykite:

LITAS SERVICE CORPORATION

94-10 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421

Tel. 212-847-5522

arba

86-01 114th Street Richmond Hill, N.Y. 11418 — Tel. 212-441-6799

LITAS SERVICE CORPORATION patarnauja nekiln. turto pirkimo-pardavimo reikaluose.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos pirmininkas Stasys Barzdukas kalba a.a. prel. Mykolo Krupavičiaus laidotuvių.

Nuotr. A. Gulbinsko

DARBININKAS

BROOKLYN, N. Y. 11221
910 WILLOUGHBY AVE.Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
THE WORKER by FRANCISCAN FATHERSEina nuo 1915 metų.
1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄS
Second-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August
when published weekly.
Prenumeratos kaina \$8.00 — Subscription per year \$8.00
Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.Pavergtųjų Seimas sveikina
Naujųjų Metų progą

Pavergtųjų Europos Tautų Seimas nuoširdžiai sveikina pavergtasias Albanijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, Estijos, Latvijos, Lenkijos, Lietuvos, Rumunijos ir Vengrijos tautas Naujųjų Metų.

Atsigrįžę į praėjusiųjų metų įvykius, mes regime, kad laisvės troškimas rytų ir centro Europoje tebesireiškia su nesilpančia jėga, keldamas gausias problemas komunistams, kurie niekada nesugebėjo patenkinti tautos reikalų. Brazilijos ir Kudirkos dramatiškas veržimasis į laisvę, maištai Lenkijoje dėl maisto — tai naujai komunistinės sistemos bankroto liudijimai.

Pažymėtinas taip pat stiprėjimas rūgimo pavergtųjų tautų intelektualuose, ypatingai Sovietų Sąjungoje. Pasigirsta balsai, reikalaujantieji daugiau asmeninės laisvės. Plačiai žinomas sovietų rašytojas Andrius Amalrikas net viešai yra pareiškęs savo abejojimą, ar bei gyvens Sovietų Sąjunga su savo dabartine sistema ilgiau, kaip iki 1984 metų. Dėl to jis yra įkalintas. Pagarsėjęs autorius Aleksandras Solženyčinas, kurio vėliausi veikalai, išleisti Vakaruose, Sovietų Sąjungoje plinta tik pogrindžio leidiniais, net į Stockholmą negali vykti atsi-

imti jam Švedijos Akademijos pripažintos Nobelio premijos. Prieš jo teisių varžymą pasipylė gausūs sovietų intelektualų protestai. Protestuotojų eilėse yra tokie vardai, kaip žinomojo čelisto Mstislavo Rostropovičiaus, fiziko Andriaus Zacharovo. Pastarasis buvo ir tarp pradininkų steigiant Žmogaus Teisių Komitetą, kurio tikslas — ginti asmenis teisės ir laisvės.

Sovietai taip pat susiduria su daugybe tarptautinių problemų, kurių labiausiai grėsminga yra didėjantis plyšys tarp Sov. S-gos ir komunistinės Kinijos. Kinijos grėsmė skatina sovietus žiūrėti apsitikrinimo kituose regionuose. Tačiau gali priversti sovietus imtis nuosaikesnės politikos.

Pavergtųjų Europos Tautų Seimas giliai tiki, kad laisvės mylinčio žmogaus teisi ir be baimės dvasia nepasiliks priepaudoje. Šiuo metu pavergtųjų tautų valdžioje esantieji „aparatai“ ir biurokratai ilgai nepajėgs išsilaikyti. Pačio komunistų elito jaunesnieji nariai pradeda nuodugniau studijuoti oficialiųjų dogmų tikrumą, jų etinius pagrindus. Iš jų galima laukti atviro pasipriešinimo prievartos ir spaudos praktikai. Senasis režimo patikimumas vis la-

Lietuvos atstovo sveikinimas

Kalėdų švenčių ir Naujųjų 1971 metų progą nuoširdžiai sveikinu visus geros valios lietuvius.

Su pasigėrėjimu prisimenu visų JAV lietuvių — veiksmų, organizacijų, kultūrinių, laikraštininkų bei pavienių asmenų — ryžtingus žygius ir energią, kurią Lietuvos reikalais 1970 metais. Tai patvirtina visų lietuvių ištikimybę bei meilę savo tėvų žemei. Tai rodo jų nenuilstamą ryžą atgauti Lietuvai laisvę ir nepri-

klausomybę ir pagerinti tautiečių likimą tėvynėje. Nuosirdžiai dėkoju visiem už tokias kilnias aukas Lietuvai. Taip pat nuoširdžiai dėkoju visiem už man pareiktus sveikinimus bei linkėjimus Kalėdų švenčių ir Naujųjų metų progą.

Dangaus palaima telydi mano tautiečius jų asmeniniame gyvenime bei veikloje Lietuvos labui.

J. Kajeckas

Lietuvos atstovas

MIKALJUS KATKUS

BALANOS GADYNĖ

(51)
Imk, Grigorai, nuo dėdės Jokūbo du auksiną ant rankos — ir bus pabaigta.

Jokūbas pasirūpino iš namų pasiimti du auksiną, jeigu atsitiktų nusamdyti šeimynykštis. Dabar juos išėmė ir padavė Grigorui, sakydamas:

— Tegul bus gi, kaip jūs sakote. Tai ar ilgai viešėsi, Grigorai? Kada atvažiuoti paieškoti?

— Gi, žinoma, ligi Trijų karalių. O daugiau stoti į darbą, ir tiek, — sako naujas Jokūbo bernas. — Juk tamsta šiemet samdei iš Bogušo miško. Kažin ar ilgai stovės kelias. Nėr ko laukti, reikia tuojaus namo vilkti.

— Samdžiau, noriu perstatyti svirną, vienas galas apipuvęs. Reikia ir lentų: dabar išėjo paprotys grąžinti dėti iš dilinių lentų, šaštos jau netinka. Tai ką tu darysi, žmogus kaip visi, taip ir vienas turi daryti. Užlėms taip pat reikės lentų. Samdžiau dvidešimt kelmų. Bus kokios keturios kaladės, daugiau sienojai.

— Gi ir malkų reikės višiem metams — prie gryčios ir prie jaujos. Darbo ūkėje nepritrūks. Kad tik Dievas duotų toliau žiemą gerą, — šnekėjo Grigoras su savo nauju šeimynykštu. Visi trys girsojo po taurėlį paeiliui, ragindami kiti kitą, kad gertų visą, ligi dugnui. Baigiasi bonkoje degtinė — lėsta ir kalba trijų gerėjų. Lileika, gerdamas paskutinę taurėlį ir matydamas, kad Jokūbas daugiau nebesauks, daro užbaigą ir sako:

— Magaryčios sugertos. Dabar Dieve padėk tamstoms tuos metus išvargti, ir daugiau nieko. O tu, Grigorai, sutikęs, davęs žodį, laikykis, nedaryk iš savo burnos, atsiprašant, kažin ką. Ir aš, mažas būdamas, tarnavau. Jei tėvas su kuom sušnekėdavo ir mane pažadėdavo, tai ir šventas reikalas — metus turėti išbūti. Dėkui, — deš, už magaryčias, o tu, Grigorai, padėkok man už pripiršimą geros vietos. Dar mes su tavim ne sykį susigersime.

Visi trys sustojo. Jokūbas,

Vlikas laukia visų lietuvių talkos

Vyriausio Lietuvos išlaisvinimo komiteto seimo, įvykusio
gruodžio 5-6 Chicagoje, nutarimai

Seimas, išklauses Vliko tarybos, valdybos ir Tautos Fondo pranešimus bei Seimo atstovų pareiškimus, nutarė:

1. Seimas paveda Vliko valdybai padėti JAV prezidentui Nixonui už jo skubią reakciją, kuria buvo siekiama ištrinti lietuvių jūrininko Simo Kudirkos, siekusio azylis teisės, gėdingą išdavimą sovietams, ir už įsakymą JAV įstaigoms bei asmenims, kad panašūs įvykiai ateityje nepasikartotų.

2. Seimas ragina visus lietuvių kiekvieną progą kelti aikštėn Sovietų Sąjungos vykdytą ir tebevykdomą lietuvių tautos genocidą.

3. Seimas kaltina Sovietų Sąjungą ir jos jūrininkų nežmonišką elgesį su Simu Kudirka, norėjusiu išsiveržti iš bolševikinio tautų kalėjimo. Seimas įspėja Lietuvos okupantą, kad keršto priemonių ėmimasis prieš jūrininką Simą Kudirką, jo šeimą ar artimuosius bus visuotinė pasmerkimas ne tik visų lietuvių, bet ir kitų laisvės principus gerbiančių žmonių. Seimas kaltina ir JAV pareigūnus, išdavus Simą Kudirką sovietams.

4. Okupuotų Baltijos valstybių sėkmingai laisvės kovai vesti būtina koordinuoti Lietuvos, Latvijos ir Estijos organizacijų veiklą, keliant tų valstybių nepriklausomybės atstatymo klausimą tarptautinėje plotmėje. Seimas siūlo Vliko valdybai imtis iniciatyvos, kad būtų sukvietas lietuvių, latvių, ir estų vyriausių išlaisvinimo organizacijų pasitarimas bendros akcijos klausimais.

5. Seimas pripažįsta, kad sėkmingas Vliko darbas yra varžomas sąmatos ribotumo. Lėšų

trūkumas ypač jaučiamas palaikant, plečiant ir tobulinant Vliko informacijos organizaciją. Dėkodamas Tautos Fondui už suaktyvintą lėšų telkimą, Seimas pritaria fondo planam išplėsti savo atstovybių ir įgaliotinių tinklą, derinant savo darbą su Amerikos Lietuvių Taryba ir Lietuvių Bendruomenė. Seimas, žadėdamas savo ir jo atstovaujamų organizacijų talką Tautos Fondo pastangoms, kviečia lietuvių visuomenę dsniai aukoti Lietuvos išlaisvinimo reikalui, skiriant tam reikalui bent vienos dienos uždarbį per metus.

6. Seimas prašo Vliko valdybą siekti, kad būtų išleista studija apie lietuvių etnografines sienas.

7. Seimas liūdi netekęs ilgamečio Vliko pirmininko prel. Mykolo Krupavičiaus. Su jo mirtimi lietuvių tauta neteko vieno iš didžiausių Lietuvos valstybininkų ir laisvės kovotojų.

8. Seimas dideliu pasitenkimu išklausė pranešimuose pabrėžtą nuosirdų bendradarbiavimą tarp Vliko ir kitų lietuvių veiksmų. Sėkmingesniais tarpusavio bendradarbiavimui pasiekti Vliko valdyba prašo-

ma artimoje ateityje sukvieisti išlaisvinimo organizacijų atstovų pasitarimą.

9. Seimas džiaugiasi lietuvių jaunimu, išreiškusiu savo gilų patriotizmą bei išvysčiųsi aktyvią veiklą ryšium su Simo Kudirkos išdavimu.

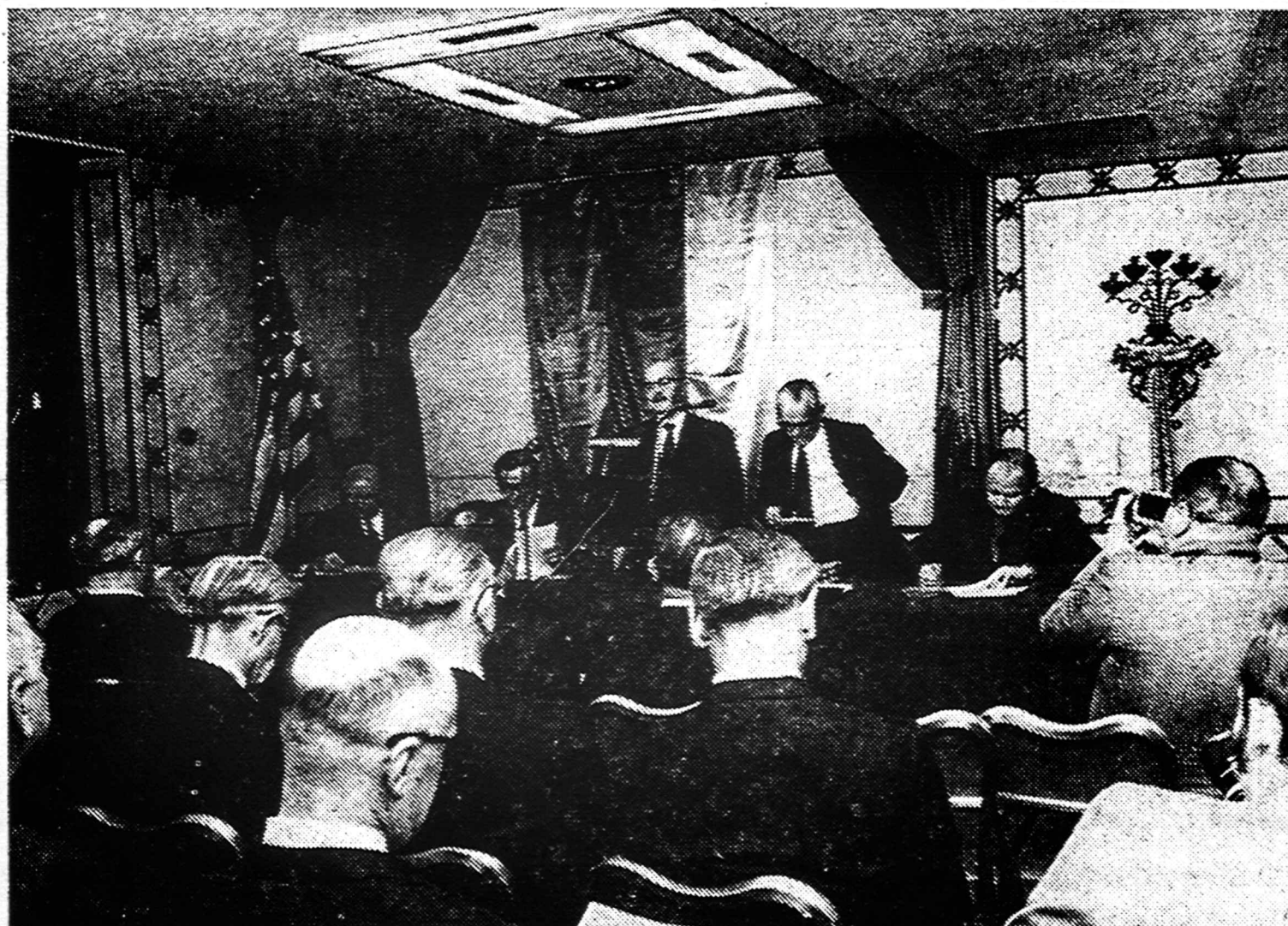
10. Seimas dėkoja Vliko valdybai, Amerikos Lietuvių Tarybai, Lietuvių Bendruomenėi ir kitoms lietuvių organizacijoms už atliekamą darbą Lietuvos išlaisvinimo bei lietuvių išlaidų baruose.

11. Seimas dėkoja nepriklausomos Lietuvos valstybės testinumo reikėjimui — mūsų diplomatams — už jų pastangas Lietuvos laisvei ir nepriklausomybei atstatyti.

12. Didelė padėka reiškama lietuvių spaudai ir radijo programų vedėjams už didelę paramą ir akciją Lietuvos laisvės kovoje.

Vliko pirmininkas dr. K. Valiūnas atidaro Vliko seimą Chicagoje. Nuotr. V. Noreikos

Vliko seimą Chicagoje sveikina gen. konsulas dr. P. D. Aužvardis. Už stalo seimo prezidentas iš k. į d. J. Jurevičius, K. Miklas, M. Mackevičius — pirm., A. Kasu laitis. Nuotr. V. Noreikos

ĮVYKIAI DIKTUOJA
DARBUS

Vliko valdybos sekretorius Stasys Dzikas pateikė valdybos aptartą 1971 metų Lietuvos išlaisvinimo programą. Ją numatyti nesą lengva, nes Vliko veiklos prigimtis esanti tokia, kad laikas ir įvykiai dažnai diktuoja darbus. Nurodęs ir Vliko vietą Lietuvos išlaisvinimo pastangų sąrangoje, S. Dzikas teigė, kad, Vlikui išreiškiant Lie-

VLIKO DARBU PLANAS
71 METAMS

Savo pagrindiniu uždaviniu Vlikas laiko veikimą ir laisvę pasaulio vyriausybės ir tarptautines institucijas, ginant okupuotos Lietuvos ir lietuvių tautos interesus bei siekiant padėti Lietuvai atstatyti nepriklausomybę. Tuo tikslu Vlikas: a. seks tarptautinių įvykių raidą, b. rengs galimai Europos saugumo konferencijai, tekdamas reikiamą dokumentaciją, kreipdamasis į atitinkamas vyriausybės kontaktus, memorandumais, siekdamas, kad toje konferencijoje nebūtų pakenkta Lietuvos nepriklausomybės atstatymui, c. palaikys glaudžius ryšius su JAV valstybės departamentu ir kitų kraštų užsienio reikalų įstaigomis, d. veiks visur, kur tarptautinėje plotmėje bus paliesti ar grasomi Lietuvos bei lietuvių interesai (Brazilijos pabėgimas, S. Kudirkos išdavimas).

Siekdamas pralaužti tylos sąmokslą ir paveikti pasaulio viešąją nuomonę, kels Lietuvos bylos klausimą tarptautinėje plotmėje, leis informacines brošiūras, tęs Eltos biuletenių svetimomis kalbomis leidimą, skatins lietuvių akademių reiškimąsi, keliant Lietuvos klausimą mokslo įstaigose, sieks panaudoti televiziją Lietuvos klausimui išgarsinti, reaguos asmeniškai ir raštais į žymesnius įvykius.

Kitų darbų srity dar pažymėta: būdamas Lietuvos laisvės kovos priešakyje, Vlikas sieks darnaus mūsų organizacijų ar institucijų dalyvavimo toje kovoje, todėl jis rems Lietuvos diplomatinės tarnybos veiklą, suderintai veiksiant aptarti kvies veiksmų konferencijai, sieks visiškos darnos tarp mūsų pagrindinių organizacijų.

Numatyti bendri žygiai su latviais ir estais. Ypatingas dė-

apvyk, daugiau sėdi prie lango ir laukia atvažiuojant tėvo ar motinos. Kas neturi tėvų, tas įprašo giminę ar šiaip pašalęs sniegas gurgžda po jo kojų. „Vaikai, ar girdite? Būgną jau muša!“ — žadina kitas, pirmiau išbūdęs, mažiukas Naktis pasibaigė, visi keliasi savo noru. Vieni rengiasi į bažnyčią, ir rorutus, kiti — giedoti ragančiams.

Pirmą Kalėdų dieną praleidžia kiekvienas savo namuose; giedama Kalėdų giesmės: „Sveikas, Jėzau mažiausias“. Bernelis gimė Betliejui“ ir k. Lankyti kiti kiti šią dieną nepriduria; reikia užlaikyti šventumą dienos. Beaugdami, mets ir metą giedodami, mokėjome Kalėdų giesmes iš atminties, itaisėme balsus, gaidoje sutarėme ir turėjome iš viso gerą pramogą. Kantička visą laiką gyvendavo gryčioje. Jos vieta godingose kėrtėje už stalo, ant trikampės lentynos. Kas šventadienis ar giedodavome iš kantičkos, ar bent ją rankose pavytydavome. Dabarnykštis jaunimas mato kantičką tik tada, kai nueina į laidotuves; jos nemato, nevario, šventų giesmių gaidos nė vienas nežino. Nyksta giedojimas, dainos ir pasakos. Keičiasi laikas...

Antra Kalėdų diena — tai šeimynos išleistuvės. Bernas ar pusberniukas iš ryto pašeria gyvulius, mergaitė apeina visą

(Bus daugiau)

(nukelta į 4 psl.)

47. KALĖDOS

Mes, mažiukai, besivoliokdami po lovas, nusparodėme antklotus; gryčia ėmė pravėsti. Vienas, ilgiau gulėjęs, neužklotas ir kiek nušalęs, sapnuoja esąs bažnyčioje ir nuogas iš išgašio nežino, kas daryti. Nubudo.

Aname gale kaimo vos gir-

Rūpestis tautine atspara

V. Alanto "Nemunas teka per Atlantą" paskaičius

Šią bene 5-ąją Vytauto Alanto novelių knygą skiria nuo pirmosios ("Artisto širdis") kone 40 metų laiko tarpas. Joje randame 5 gan ilgokas noveles, kurių veiksmas vyksta dar Lietuvoje arba jau Amerikoje. Dvi buvo laimėjusios "Dirvos" novelės konkursą 1966-67 m.

Novelių išėjimas susijęs su autoriaus palinkimu veikėjų charakterius aiškiau bei išsamiu atskleisti. Tuo jau artėjama į apysaką. Kai kurių novelių intriga gan įmantri, vietom einanti iki amerikinio stiliaus nuotykių fikcijos (pav. antroji novelė "Nemunas teka per Atlantą", pagal kurią pavadintas visas rinkinys, taipgi "Ugry Lithuanian").

Visų šių novelių pagrinde glūdi meilė, kaip varomoji jėga, kuri veikėjus svaidytė svai-

do gyvenimo keliuos, lyg koks išlėjęs sukurs. Net ir istorinėje mindauginių laikų novelėje "Viešpaties ieško Viešpaties" išryškėja kunigaikščio Vaišvilko ir krivio dukters Silės meilės istorija, likus ne be pasekų.

Su nūsivylimu meile kartais ranka rankon eina nūsivylimas moterim aplamai, kaip šit: "Aš tik daug vėliau supratau, kad moters širdis padalinta į atskiras kameras. Jei ji tau sako mylinti amžinai, tai suprask, kad ji tave įleido tik į vieną kamara" (p. 57).

Tačiau autoriui pirmiausia rūpėjo savo veikėjus apsaugoti nuo tautinio praradimo, nutaumo svetimos aplinkose. Inž. Samas Norvainis lyg kokiam filme pabunda iš amerikinio "apdavimo" ir grįžta lie-

tuvybėn. Nemažas nuopelnas čia tenka Vasarei, kurios patriotizmas ne mažesnis už mindauginių laikų Silės, kaip matyti iš šių jos žodžių: "Gal kai kam dviejų tėvynių kombinacija ir patinka, bet man ji atrodo taip, lyg kad vyras vaikščiotų užsimegęs du kaklaraščius: priešakyje amerikonišką, ant nugaros lietuvišką. Visi mes žinome, kad po Lietuvą maknoja raudonoji meška, bet visa nelaimė ta, kad mes vengiamė arba tingime pamoknoti po savo lietuvišką smegeninę... Juk Nemuną mes galime paleisti tekėti per Atlantą ir visą laiką gaivintis jo vandeniui" (p. 94-95).

Kiek kitoks autorius požiūris į religinę atsparą. Tiesa, jis, berods, yra atsiskęs ankstesniosios senoji lietuvių tikėjimo propagandos, pareikštos romane "Pragaro prosvaitės", bet anų atgarsių pasitaiko ir šiose novelėse. Kai kur ieškoma kompromiso, kaip šit: "Tuomet mes su Aušra girdime iš tolybių atplaukiančią vaidilucų giesmę, susiliejančią su mišparų maldomis, ir tada karalius Gediminas išsėina iš savo požemių rūmų pasivaikščioti po Šventaragio slėnį. Jo kairėje iškilmingai žygiuoja krivis Lizdeika, o dešinėje kukliai dëlionia žingsnius jo gentainis šv. Kazimieras..." (p. 40). Ar Mindaugo sūnus Vaišvilkas kada buvo renegatas, bet kai kurie jo žodžiai skamba jei jau ne eretikiškai, tai bent antikrikščioniškai.

Kaip ten bebūtų, nuoseklumo dėlei reikia pasakyti, kad, jeigu nėra kompromiso tautiniu atžvilgiu, negali jo būti nė religiniu. Arba krikščionybė, arba Europos kultūra žus, sako rašytojas Hilaire Belloc. Pagoniškąją Lietuvą ėjo savo keliu, krikščioniškąją eina savo. I anuos laikus tegalim žiūrėti jau tik romantiko akimis. Ir jei koks krikščioniškas poetas užgieda giesmę pagoniškai Lietuvai, tai tik iš romantinio pasinėsimio, iš "noro išsivaduoti ne iš jo praktikuojamo tikėjimo, tik iš per daug sunkiai slepiančios svetimos aplinkos."

V. Alanto novelių kalba itin žodinga ne tiek naujadarais, kaip kas mano, bet kaip tik senesniais, rečiau bevartojamais žodžiais. Tokie žodžiai, kaip sandūra, sangruva, tvoklė, įtarus, niekus, dūkus, kneibti, galuotis (t.y. šėlti, bet pagal autorių stengtis) ir kiti, randami ir naujesniuos žodynuos, nors gyvojų kalboj jų beveik negirdim. Čia jau Alantas tikras tų retų, prasmingų, senobių žodžių gaivintojas. Tik ar bevertėjo duoti visą seriją plius-tamų žodžių, tai jau kitas klausimas. Rodos, neturėtų būti kam jų mokytis. Ką bekalbėti apie jautresnį estetiniam skoniui. Pasitaiko kiek korektūros klaidų bei vienas kitas sintaksinis nelygumas, bet šiaip jau Alanto novelių kalba gera, patios novelės lengvai skaitomos. Viršelį piešė dail. J. Paukštienė.

Vytautas Alantas. **Nemunas teka per Atlantą**; novelės. London, Nida, 1970. 263 p. Kaina minkšt. virš. 3 dol., kiet. virš. 3.50 dol.

A. Tyruolis

Vincė Jonuškaitė-Leskaitienė Liet. Moterų Klubų Federacijos pirmininkė, kalbasi su Kostarikos delegatė Emilė de Barish Jungtinėse Tautose. Kostarikietė laiko knygą apie lietuves moteris. Knygą padovanojo V. Leskaitienė ir padėkojo už dėmesį, kurį rodo Pabaltijo tautom.

Aplinkybės, kuriose buvo įkurta viena tremties gimnazija

(Taša iš 1970 m. 83 nr.)

GRAZINA BUGAITE

Jau per nelauktas atostogas paaiškėjo, kad su mokiniais ir su mokymais bus daug bėdos. Viena, buvo labai blogos sąlygos namuose (apytamsės kareivinių patalpos, silpna elektros šviesa, visa šeima vienoj vietoj, atsitverdamas paklodėmis tik kokią kamą miegamajam) ir didelės pagundos už namų (subombarduoti vokiečių namai, bet to, amerikiečių sandėliai, pilni visokių gėrybių). Rugsėjo 10 d. buvo sušauktas mokytojų tarybos posėdis ir buvo išrinkta komisija mokinių elgesio taisykloms nustatyti.

Tėvų komitetui pritarant, rugsėjo 13 d. tos taisyklės buvo viešai paskelbtos. Taisyklės sudarė du skyriai: mokinių elgesys mokykloje ir mokinių elgesys už mokyklos sienų. Griežčiausios pastraipos šiaip skambėjo:

"Atėiti į mokyklą, ne anksčiau kaip 15 min. prieš pamokų pradžią ir, pasibaigus pamokoms, per 10 min. aplėisti klases.

Nesivėluoti į pamokas.

Nepraleisti pamokų; susirgus pristatyti gydytojo pažymėjimą, o neatvykus dėl kitų svarbių priežasčių — atnešti iš tėvų ar globėjų pateisinantį raštelį; svarbiu reikaliu esant, norint išvykti iš gyvenamosios vietos, reikia pirmiau gauti mokyklos direktoriaus leidimą.

Kruopščiai ir stropiai atlikti mokytojų pavestus uždavinius: pamokas ruošti nuo 15 val. 30 min. iki 18 val. 30 min.

Po 21 val. be tėvų neišeiti iš savo stovyklos namų.

22 val. eiti miegoti.

Kinus ir kitas pramogas lankyti tik mokyklos vadovybei leidus."

Tikras karo stovis tęsėsi porą mėnesių — tėvai ir mokytojai griežtai prižiūrėjo, kad taisyklės būtų vykdomos, tik nuo spalio 3 d. sutrumpindami pamokų ruošimo laiką (dabar nuo 16 val. iki 18 val.). Per tą laiką stengtasi mokinius sudominti įvairios rūšies sportu. 1945 m. rugsėjo 21 d. mokytojų tarybos posėdyje buvo nutarta ruošti kas dvi savaites kultūrinės pramogos. Pirmoji įvyko spalio 6 d. Mokiniai padėklavo, padainavo kupletų, paskaitė savo kūrybos ir inscenizavo "Svilpiką teisme"; po to buvo šokiai ir žaidimai. Buvo sudarytas meno būrelis, ir maždaug kartą per mėnesį įvykdavo panašūs mokinių vakarai.

Šiame krašte Kalėdų ir Naujų Metų nuotaukos noromis nenoromis kiekvienam įkalamos, įdainuojamos ar įgiedamos. Ant žmonių nusileidžia amerikietiška "kalėdinė dvasia", ir tada jie, lyg pakvaišę, laksto po krautus, pirkdami dovanas. Populiariausias šio sezono temos yra kalėdiniai apsipirkimai ir kalėdiniai baliai.

MINTYS IR NUOTAIKOS ŠVENČIŲ LAIKOTARPYJE

Ir taip visi užsiėmė! Per Kalėdas persivalgom, Naujų Metų belaukiant ir "rezolucijas" bedarant, nusigierama.

Po švenčių krautuvės vėl pilnos, tik dovanos jau nebeperkamoms, bet grąžinamos ar pakeičiamos.

Taip nusivarius nuo kojų ir ištuštinus pinigines, gyvenimas kuriam laikui lieka lyg ir be prasmės. O ką jau bekalbėti apie tikrąją Kalėdų prasmę!

Liūdna, kad amerikiečiai taip daro, bet dar liūdniau, kad nemažas skaičius ir mūsų tautiečių į tuos reikalus taip pat aktyviai yra įsitraukę. Maždaug

nuo lapkričio pradžios ir lietuviškus parengimus bei susirinkimus mažiau lietuvių beatvyksta — kiti labai užsiėmę mirtais reikalais.

Lapkričio mėnesį, prieš pat Padėkos dieną, įvykusi jūrininko Simo Kudirkos tragedija sujudino lietuvių ir pasaulį. Vietni daugiau, kiti mažiau tą tragediją išgyvenom. Bet dar yra lietuvių, kurie neturėjo laiko apie tai spaudoje skaityti, neturėjo laiko laišku ar telegramai tuo reikalu parašyti, demonstracijoj ar susirinkime dalyvauti. — Žinot, prieš šventes labai užsiėmę, — pasiteisina.

Albina Lipčienė

Lituanistika Fordhamo universitete 1971 birželio 21-rugpjūčio 6

Jau keturioliktieji metai Fordhamo universitete veikia lituanistikos kursai. Kursai ruošiami vasarą, kad studentai, būdami laisvi, galėtų jais pasinaudoti. Jau virš 300 studentų pasinaudojo tais kursais.

1970 m. įvykiai spontaniškai sukėlė mūsų jaunimą ginti tautos teises ir laisvę. Tai džiugus reiškinys. Tačiau mūsų jaunimo laukia ir lietuvių kultūrinis baras ir mūsų lietuviškos mokyklos. Šiam darbui reikalinga pasirošti. Lituanistikos skyrius Fordhamo universitete ateina jaunimui į pagalbą.

Dėstytojai

Siais metais stengiamasi suteikti stipriausias jėgas ir suverti didesnį klausytojų skaičių. Dėstytojais kviečiami profesoriai: dr. A. Sennas, dr. A. Salys, St. Barzdukas, J. Brazaitis, dr. A. Kučas, dr. V. Maciūnas, dr. J. Puzinas, A. Masionis, dr. K. Ostrauskas, dr. A. Klimas, dr. V. Jaskevičius, S. J. V. Čičūnas ir dr. A. Vasys.

Dėstomieji dalykai

Šią vasarą lituanistikos programa praplėčiama ir sustiprinama.

Bus šie kursai: 1. Lyginamoji baltų kalbotyra (grad. kursas); 2. Lietuvių kalba pradedantiems (kolegijos kursas); 3. Lietuvių kalba pažengusiems (kolegijos kursas). Su lietuvių kalbos kursu pažengusiems jungiama lietuvių literatūra, Lietuvos istorija ir lietuvių kalbos dėstymo metodika. Metodikos paskaitos bus nuo birželio 28 iki liepos 2. Šių metų vasaros kursais turėtų pasinaudoti dartiniai ir būsimieji šeštadieninių mokyklų mokytojai. Metodikai vadovauja A. Masionis.

Stipendijos

Studentams duodami kreditai, kuriuos galima perkelti ir į kitus universitetus. Priimami ir laisvi klausytojai. Šių metų lituanistikos programą globoja ir finansiškai remia LB Svetimov valdyba. Todėl tikimės sudaryti apie 10 stipendijų (iki 300 dol.). Studentai, norintieji gauti stipendijas, turi iki gegužės 1 atsiųsti prašymą, mokslo pažymėjimą ir 2 rekomendacijas. Pageidautina ir rekomendacija LB, arba studentų organizacijos. Be to, skiriamos 2 premijos po 50 dol. už geriausius rašinius. Universiteto

kataloge paskaitos skelbiamos 1-4-30, tačiau paskaitų laikas, studentams pageidaujant, galėtų būti pakeistas.

Kursų vadovybė yra numatiusi visą eilę ekskursijų į muziejus ir į New Yorko apylinkes.

Apsigyventi galima universiteto rajone, studentų bendrabučiuose, tik reikia skubiai užsiregistruoti, nes kambarių skaičius labai ribotas. Apsigyvenimo reikalais kreiptis: Director of Housing, Fordham University, Bronx, New York 10458.

Kursų informacijos reikalais kreiptis: The Lithuanian Program, Fordham University, Box AA, Bronx, N. Y. 10458, arba Prof. A. Vasys, 8831 Winchester Avenue, Phila., Pa. 19115.

kataloge paskaitos skelbiamos 1-4-30, tačiau paskaitų laikas, studentams pageidaujant, galėtų būti pakeistas.

Kursų vadovybė yra numatiusi visą eilę ekskursijų į muziejus ir į New Yorko apylinkes.

Apsigyventi galima universiteto rajone, studentų bendrabučiuose, tik reikia skubiai užsiregistruoti, nes kambarių skaičius labai ribotas. Apsigyvenimo reikalais kreiptis: Director of Housing, Fordham University, Bronx, New York 10458.

Kursų informacijos reikalais kreiptis: The Lithuanian Program, Fordham University, Box AA, Bronx, N. Y. 10458, arba Prof. A. Vasys, 8831 Winchester Avenue, Phila., Pa. 19115.

rėliai. Turiu tipingą programą iš truputį vėlesnio laiko:

Ingolstadto lietuvių gimnazijos meno būrelio vakaro programa

1. J. Brahms "Fantazija". Skambina Kavaliūnas Algirdas (4 kl.).
2. Susvarsck, antela (džukų liaudies daina). Dainuoja Valiukonytė Vitalija (4 kl.) ir Baltušaitis Leonas (3 kl.), palydinai fleitos, smuiko ir fortepijono.
3. Iš savo kūrybos skaito Stankevičius Vytautas (5 kl.).
4. Fr. Schuberto "Muzikalinis momentas". Skambina Banys Rimas (3 kl.).
5. J. Toliusio "Keleiviai ir šunys". Skaito Purnas Romualdas (5 kl.).
6. Lietuviškų dainų pynė. Akordeonais groja Bagdonis V. (3 kl.) ir Odinas Vaclovas (3 kl.).
7. Iš savo kūrybos skaito Sadauskaitė Zibutė (6 kl.).
8. L. V. Beethoveno "Menuetas". Smuiku groja Totilas Algimantas (3 kl.), fortepijonu palydi Banys Rimas (3 kl.).
9. Iš savo kūrybos skaito Zailskas Arūnas (5 kl.).
10. G. Pressel "Prie upės". Skambina Kavaliūnas Algirdas (4 kl.).
11. Liaudies dainos: a) "Nuų eisiu", harm. St. Simkaus, b) "Oi, močiut, motinėle" harm. St. Simkaus, c) "Pasėjau kanapę", harm. Mot. Budriūno. Dainuoja mergaitės choras.

Pertrauka 5 min.

Taut. šokiai: a) "Sustas", šoka 5-6 kl. mokiniai, b) "Mikytas", šoka 1-2-3-kl. mokiniai, c) "Noriu miego", šoka 5-6 kl. mokiniai. Šokiams akordeonu palydi Vaitaitis Vytautas (5 kl.).

Šokiai ir žaidimai.

Suvaldino taip pat didelį vaidmenį atgavinta nuo 1945 m. spalio mėn. 28 d. skautų organizacija, kurią sudarė dvi draugovės: merginų "Kunigaikštienės Birutės", vadovaujama mokytojos skilt. D. Paškanytės, ir vyrų "Vytauto Didžiojo", vadovaujama mokytojos skilt. P. Bučinsko. Trumpu laiku už mokyklos sienų pagundos pasidarė visiškai neaktualios, ir nuo 1946 m. sausio mėnesio 25 d. pamokų ruošimo laikas galėjo būti laisvas, tačiau visą laiką buvo prižiūrima, kad po 10 val. vakaro mokiniai nevaikščiotų vieni po stovyklą ar miestelį.

(Bus daugiau)

Varpelis — religinės minties mėnesinis žurnalas. Metam tik 3 dol. Gera dovana Kalėdom. Rašyti: Varpelis, Franciscan Fathers, Kernebrookport, Maine 04046.

Aidai — kultūros ir meno žurnalas. Geriausia dovana Kalėdom. Užsakyti savo draugui. Metinė prenumerata 10 dol. Aidai, 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

Latvis Robertas Brižis su Vilko šeimo atstovais ir svečiais Chicagoje. Iš k. į d. Kun. I. Urbonas, L. Simutis, K. Miklas, Vilko pirm. K. Valiūnas, Robertas Brižis, J. Skorubskas ir L. Prapuolenis. Nuotr. V. Noreikos

DETROITO ŽINIOS

Penkiolika metų Dainavai
Tai jaunimo stovyklavietė Chicagos, Detroito ir Clevelando trikampyje. Ketvirčio milijono vertės turtas, priklausęs Lietuvių Katalikų Federacijai. Prie Manchesterio miestelio 280 akrų plotas su gražiu Spygliaus ežerėliu. Šešetas pastatų, lietuvių aukomis įkurtų, tarauja lietuvių stovyklavimui.

1955 lapkričio 22 nupirktas žemė, o 1970 lapkričio 14 tradiciniame baliuje atšvęstas Dainavos penkiolikmetis.

Dainava jau be skolų — tai lietuvių ryžto ir bendro darbo vaisius.

Meninę balių programą atliko mūsų "trubadūras" Pranas Zaranka ir jaunas dar besimokslinis akordeonistas Rimas Kasputis.

Trys lietuvių parapijos
Dešimtimis mylių matuojami nuotoliai mūsų didmiestyje išskleidę lietuvių koloniją. Be maž visų motorizuotieji ir tai nekreipia dėmesio ir šeštadienio popietėmis bei sekmadieniais susibūria savose parapijose.

Sv. Antano parapijoje klebonauja kun. Kazimieras Simaitis, Sv. Petro — kun. Viktoras Kriščiūnaitis, Dievo Apvaizdos — kun. Mykolas Kundrotas. Pirmosios dvi parapijos turi savo patalpas. Dievo Apvaizdos parapija dėl greitkelio pravedimo turėjo savo lizdą palikti nuo birželio kaimynininkų svetimosse Sv. Beatričės parapijos patalpose. Ateinanti pavasarį status naują bažnyčią, kleboniją ir kultūros centrą.

Muzikas Stasys Slizys, Sv. Petro parapijos vargonininkas, yra suorganizavęs gerų balsų chorą, giedantį pamaldų metu. Sv. Antano parapijoje giedojimui vadovauja ir giesmių moko Pranas Zaranka, Dievo Apvaizdos — Rapolas Valatka.

Visų trijų parapijų lietuvių susipratę, daug intelektualų, savo parapijas nuosirdžiai remia. Visos parapijos yra išsirinkusios parapijų komitetus, nuosirdžiai bendradarbiaujančius su dvasiškia.

Dievo Apvaizdos parapijoje kun. Alfonsas Babonas pradėjo kalėdų šventę. Kalėdų šventę pasirenka parapičiai.

Lietuvių Namai

Sv. Antano parapijos ribose yra vadinamieji Lietuvių Namai, kuriuose vyksta gausios menininkų parodos, įvairūs minėjimai, koncertai, susirinkimai. Naujų Metų sutikimai. Namų vadovas — dr. V. Mileris.

Nors namai dideli, bet ši lietuvių kolonija, kuri Vasario 16

proga surenka apie tūkstantį dalyvių, negali jų čia sutalpinti ir turi samdyti svetimas auditorijas. Gal būsimasis kultūros centras prie Dievo Apvaizdos parapijos tą reikalą sutvarkys.

Radijo valandėlės
Radijo valandėlės Detroitas turi dvi.

Lietuviškas Balsas įsteigtas 1945. Lapkričio 8 įvyko jo 25 metų sukakties minėjimas. Minėjimą pravedė Jonas Kriščiūnas, ilgametis radijo klubo valdybos narys ir redaktorius. Dabartinis klubo pirmininkas — Vacys Urbonas. Lietuviškas Balsas per 25 metus perdavė 1,140 valandų, kurios atsiėjo 83,000 dol. Per minėjimą linksma meninė žodžių tarė Stasys Garliauskas ir Jonas Kriščiūnas. Išleistas sukaustuvinis leidinys su šūkiu — Lietuvių lietuviams radijo bangomis.

Antroji radijo valandėlė yra jaunesnė už pirmąją. Tai Rapolo Valatkos vedamos Lietuviškos Melodijos. Lig šiol veikė du kartus per savaitę. Nuo šio mėnesio veiks tris kartus: pirmadienį, trečiadienį ir penktadienį, 8 val. vakaro.

Abi radijo valandėlės detalai informavo visuomenę apie lietuvių jūrinių Simo Kudirkos pabėgimą iš rusų žvejų laivo į Amerikos pakrančių laivą ir jo grąžinimą rusams. Informavo ir apie protesto demonstracijas Detroito centre.

Detroito ateitininkai sendraugiai

spalio 24 suruošė sėkmingą Violetos Čižauskaitės-Balčiūnienės koncertą.

Gruodžio 6 dr. Vlado Bubliso suauktame susirinkime, pirminkaujant inž. Benediktui Neverauskui, vieningai pasisakyta prieš Simo Kudirkos atidavimą rusams. Visi paraginti rašyti laiškus susisiekimo ministeriui Volpei, prezidentui Nixonui, savo senatoriams ir kongresmanams.

Užsakoma a.a. Kazimiero Pakšto monografija. Pasimelsta už gruodžio 4 mirusį a. a. prel. Mykolą Krupavičių. Padėkoto prof. dr. A. Damašui už gerą paskaitą ateitininkų jubiliejiname kongrese. Išklausa aktuali dr. Otono Vaitkaus paskaita apie narkotikų vartojimo žalą.

Moteryų Sąjungos 54 kuopos nauja valdyba
Prie kiekvienos lietuvių parapijos čia veikia Moterų Sąjungos kuopos.

Dievo Apvaizdos parapijos M. S. 54 kuopa gruodžio 8 išsirikino 1971 metams valdybą: pirmininkė — Elzbieta Paurienė, vicepirmininkė — Valė Kundrotienė, II-oji vicepirmininkė — Eleonora Mikalauskienė, finansų sekretė — Stasė Horta, išdėmė — Magdalena Smailienė, protokolų sekretorė ir korespondentė — Kunigunda Keblinskienė, turto priežiūrėtoja — Marija Jakulienė, revizijos komisija — Magdalena Stankienė ir Monika Banionienė.

Jautriai paminėta lietuvių jūrinių nesėkmė gauti azylu teises Amerikos pakrančių laive. Perskaitytas laiškas Michigano senatoriam Elzbieta Paurienė pranešė apie jau 17 metų rengtas moterų uždaras kolektyvas. Kaip Balso direktorė ir aukų rinkimo vajeus pirmininkė, ji Bostono suvažiavime centrui nuo Detroito įteikė 4,354 dol.

Dvejuis metais 54 kuopai sėkmingai pirmininkavo Ona K. Walls.

Prie šios kuopos priklauso 133 narės.

Detroito skautai — Gabijos ir Baltijos tuntai — gruodžio 5-6 atšventė 20 metų sukaktį.

Aušros lietuviška mokykla Kalėdų eglutę atšventė gruodžio 13, o bendroji lietuviška mokykla — gruodžio 20. Abi programos buvo Lietuvių Namuose.

Vinco Tamošio, šaulių centro valdybos pirmininko, 50 metų šauliškos veiklos minėjimas įvyko gruodžio 12 Lietuvių Namuose.

Sv. Antano parapijos aukštinė suauktis bus iškilmingai minima birželio 13.

Naujų Metų sutikimą ruošė Lietuvių Namų draugija savuose namuose.

Kun. V. Kriščiūnaitis tėvelis, kūrėjas savanoris, mirė lapkričio 28 d. Otono ligoninėje, sulaukęs 69 metų amžiaus. Liko žmona ir sūnus kun. Viktoras. Palaidotas iš Sv. Petro bažnyčios Holy Sepulchre kapinėse, kuriose yra palaidota jau tūkstantčiai Detroito lietuvių.

Lietuvių Bendruomenės Naujų Metų sutikimas įvyko Mercy kolegijos salėje.

Rašytojo Vytauto Alanto novelių rinkinį pristatė rašytojas Balys Gražulis. V. Alanto kūrybą skaitė Giedrė Sirutytė ir Kutkutė. Paruošė mokytoja Kaunelienė.

Gydytojų žmonių pagalbinis vienetas turi 10 narių. Pirmininkė — Ringailė Zotovienė, valdyboje — Vanda Majauskienė ir Vanda Vaitkienė. Sios ponios suruošė Rasutės Arbaiteš išpūdingą meno kūrinių parodą.

K.K.

LOS ANGELES, CALIF.

Liet. Fronto Bičiulių skyrius gruodžio 5 Sv. Kazimiero parapijos salėje surengė literatūros vakarą ir iš Chicagos pasikvietė poetą Kazį Bradūną. Vakaras buvo Sv. Kazimiero parapijos salėje.

Vakara pradėjo trumpu žodžiu P. A. Raulinaitis, apie K. Bradūno knygą kalbėjo P. Visvydas. Ištraukė iš naujos knygos skaitė pats svečias K. Bradūnas. Pirmą dalį baigta poezija. Savo poeziją skaitė: E. Tumišienė, P. Visvydas, D. Mitkienė ir K. Bradūnas.

Po pertraukos K. Bradūno poeziją skaitė D. Mackalaitienė, savo poeziją skaitė Bernardas Brazdžionis, K. Bradūnas. Užbaigęs žodį tarė P. A. Raulinaitis, padėkodamas visiem poetam ir svečiam.

Nuo skaitytojų tautos priklauso Darbininko ateitis. Padėkite išlaikyti šį laikraštį, suraskite naujų skaitytojų. Rašykite: Darbininkas, 910 W. W. Loughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.

Argentinoje Quilmes mieste gatvė pavadinta Lietuvos vardu. Jos atidarymo proga Argentinos lietuvių organizacijų pirmininkas A. Mičiūdas (d.) įteikia knygą apie Lietuvą burmistrui J. Cichero. Nuotr. Kirsutko

PAS ARGENTINOS LIETUVIUS

Rambyniečių šventė. Buenos Aires veikia lietuvių tautinių šokių ansamblis — Rambynas, kuris surengė savo vakarą ir atžymėjo ansamblio 9 metų veiklos sukaktį. Žmonių prisirinko pilna lietuvių parapijos salė.

Rambyno vadovė I. Simanuskienė sirgo, tai ją pavadavo Hektoras Levanavičius. Jis

pasveikino susirinkusius ir apžvelgė 9 metų veiklą. Po to ansamblis atliko visą eilę tautinių šokių. Akordeonu šokius palydėjo net trys asmenys: inž. G. Kiauga, H. Povilavičius ir J. Romeika. Pasveikino Argentinos Lietuvių Organizacijų Sąjungos tarybos pirmininkas A. Mičiūdas. Taip pat sveikino ir kun. A. Steigvila, A. Kairelie-

nė ir k. Ansambliui auką įteikė Juozas Siušis — 10,000 pezų.

Susivienijimo šventė. Susivienijimo patalpose surengta graži pavasario šventė, kurioje dalyvavo daug jaunimo ir suaugusių. Jaunimas gražiai papuošė salę. Šokių metu išrinkta Susivienijimo Lietuvių Argentinoje šių metų pavasario karalaitė ir princesės. Karalaitės titulas teko veikliai jaunuolei Nelidai Burbaitei, princesės išrinktos — Zuzana Akeleitytė ir Monika Balčiūnaitė. Jom užsegė juostas Alda Ramanauskaitė, susivienijimo veikėja. Pasveikino susivienijimo pirmininkas Rual Stalioraitis. Trumpa kalba padėjo ir Nelida Burbaite.

Juozas Siušis

PRISIMINTAS POETAS PRANAS LEMBERTAS

Poeto Prano Lemberto 3-jų metų mirties prisiminimas buvo lapkričio 29, sekmadienį, našlės Monikos Lembertienės namuose. Prisiminimą pravedė Bernardas Brazdžionis. Nors ir pylė šaltas lietus, Lemberto draugai menininkai buvo susirinkę paraminti šeimos ir pagerbti velionį.

Kalbėjo Bernardas Brazdžionis, Alė Rūta, poeto Prano kūrybos paskaitė Daila Mackalaitienė. Savo sukurta eilėraščių skaitė poetė Dana Mitkienė. Dalyvavo ir muzikas B. Budriūnas, ponai B. D. Railos, Birutė ir Rimantas Dabšiai.

Poetas Pranas Lembertas tebešviečia šeimos ir draugų tarpe savo spinduliuojančia siela. A.M.

Tėvų pranciškonų vienuolynui, Aušros vartų koplyčiai, Kultūros židiniui — Jaunimo centrui aukojo

500 dol.: J. Bagdonas, Rego Park, N. Y.

200 dol.: E. Pavelites, Brooklyn, N. Y., A. Valiūšaitis, White Plains, N. Y.

100 dol.: P. Lauraitytė, Yonkers, N. Y., V. Witkus, Hartsdale, N. Y., F. Liktorius, Ozone Park, N. Y., V. Milukas, Plainview, N. Y., F. Kryžanaukas, Philadelphia, Pa.

90 dol.: A. Linkonis, Middle Village, N. Y.

50 dol.: Dr. V. Damijonaitis, Poughkeepsie, N.Y., A. Aušrotienė, White Plains, N. Y., S. Bobelis, Plainview, N.Y.

33 dol.: A. Verek-Vanik, Woodhaven, N. Y.

25 dol.: J. Hasselberg-Brazinskienė, Yonkers, N. Y., A. Budres, Port Chester, N. Y.

23 dol.: S. Dailidėnas, White Plains, N. Y.

Visiem aukojusiems teatlygina Visagalis!

Jamėnkite save ir savo šeimos mirusius šiame kilniame darbe Dievo garbei ir Tėvynės labui. Paskubėkite dosnia auka, kad visi statybos darbai kuo greičiau pasistūmėtų pirmyn. Nepamirškite šių kilnių planų prisiminti ir testamentuose. Mūsų padėka ir maldos. Dabarties ir ateities kartos nepamirš Jūsų. Aukus siųsti: Building Fund Franciscan Monastery, 680 Bushwick Avenue, Brooklyn, N.Y. 11221.

IŠ VISUR

— **Lietuviškas langas** įrengtas Baltimorės miesto bibliotekoje — Enoch Pratt Library. Visą sausio mėnesį lange bus išdėstyta: Antano Baranausko Anykščių Sileis, Nado Rastenio originalinė kūryba ir vertimai, Broniaus Buračo drožiniai, lietuviški audiniai.

— **Prel. Mykolas Krupavičius** minėjimas — akademija Los Angeles, Calif., rengiamas sausio 17. Įvairių organizacijų atstovų pasitarime minėjimui rengti išrinktas specialus komitetas: pirm. K. Činga, nariai — A. Dūdienė, A. Mažeika, A. Polikaitis ir P. A. Raulinaitis.

— **Kun. Leonardas Sabalis**, Wilkes Barre, Pa., buvo vienerius metus garsiojo Green Beret dalinių kapelionas Vietname. Apdovanotas įvairiais Amerikos ir P. Vietnamo kariuomenės medaliais. Po atostogų gimtajame Wyoming klyroje jis gaus paskyrimą kituose kariuomenės daliniuose.

— **Lt. Col. Edward Bulka**, gimęs Chicagoje ir ten baigęs Tilden aukšt. mokyklą ir De Paul universitetą, Vietnamo kare buvo apdovanotas Silver Star, Flying Cross ir kitokiais medaliais bei pasižymėjimo ženklais. Dabar yra Elmendorf aviacijos bazėje. Aliaskoje.

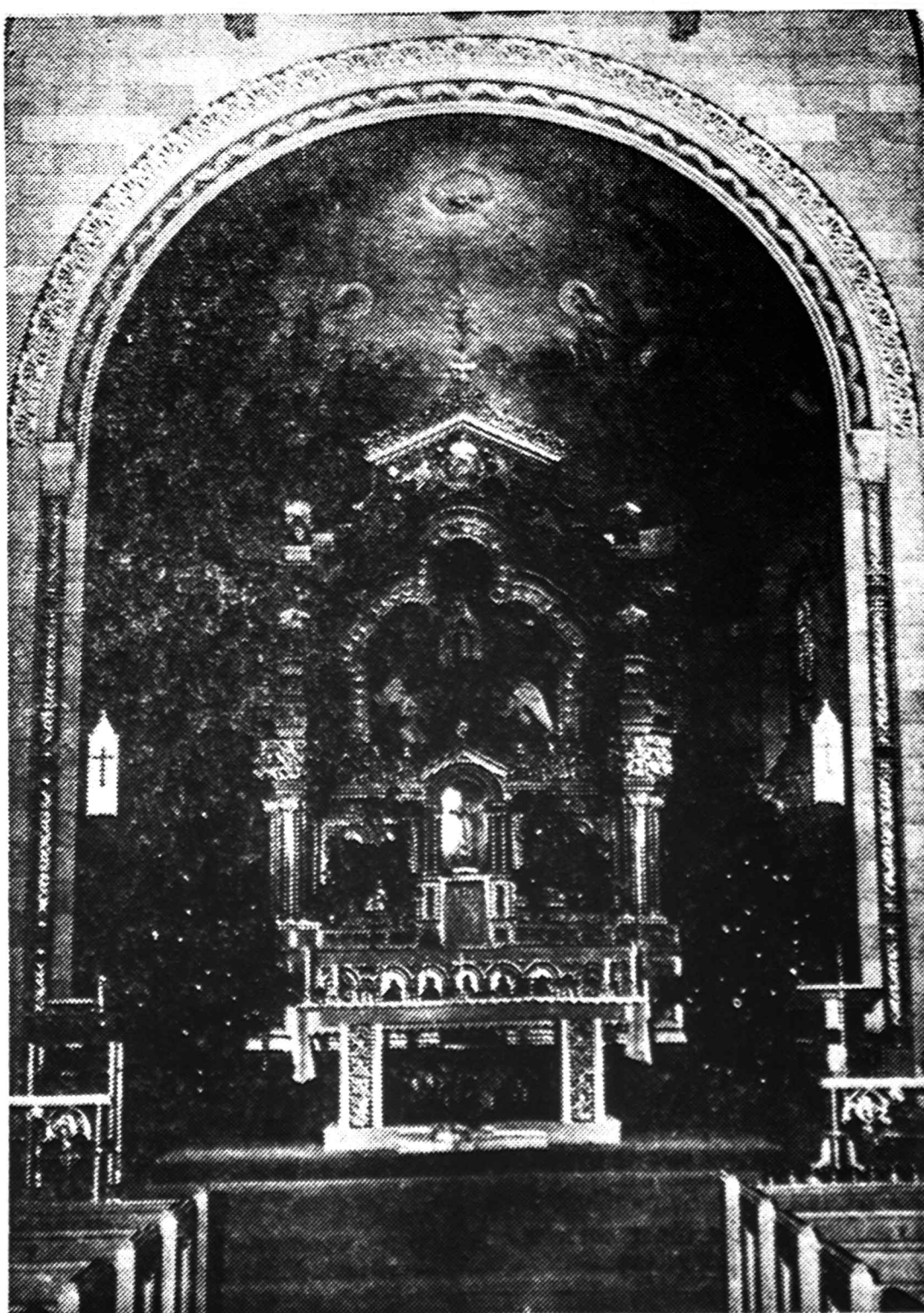
— **Prof. Pr. Dovydaičio** monografijos išleidimo komitetas nori užbaigti vaju. Aukus siųsti adresu: Jonas Zadeikis, 4162 S. Fairfield Ave., Chicago, Ill. 60632.

— **Kun. Vladas Kupstas**, Panevėžio vyskupijos kunigas, klebonas Kupiškėje, pastaruoju metu gyvenęs Panevėžyje, sulaukęs 66 m. amžiaus, staiga mirė dėl plaučių sutrikimo 1970 gruodžio vidury.

— **Krivulės**, Europos Lietuvių sielovados žurnalo, antrasis numeris jau atspausdintas saleziečių spaustuvių Romoje. Redaguoja kun. dr. P. Celiešius, leidžia vysk. A. Deksnio įstai-ga.

— **Kun. dr. Petras Celiešius**, kuris šiuo metu dirba vysk. A. Deksnio įstaigoje Vokietijoje, po Naujų Metų atvyksta atostogų į Ameriką. Aplankys Kaliforniją, kur yra anksčiau buvęs, užsuks ir į kitas vietas. Į Vokietiją grįžta vasario 11.

Juostos, takeliai, pagalvėlės. Milda Kvedarienė, 5 Drum St., Iselin, N. J. 08830. Tel. (201) 283-1981.

Brooklyno Apreiškimo parapijos bažnyčia Kalėdų metu. Nuotr. R. Kistellais

Adventas Vasario 16 gimnazijoje

Jau virto tradicija, kad, pradėdant adventą, Vasario 16 gimnazijos mokiniai evangelikai surengia advento kavutę, kurios metu sakomos kalbos, giedamos giesmės. Pobūvis turi grynai religinį pobūdį.

Siemet toks pirmo advento sekmadienio pobūvis buvo gruodžio 6. Į jį atsilankė visi evangelikai ir taip pat pakvietė katalikų atstovus. Šie atstovai buvo kun. H. Sulcas, ateitininkų ir skautų atstovai. Taip pat dalyvavo ir evangelikų kunigas J. Urdzė. Rengėjas buvo mokytojas F. Skėrys.

Prie žvakučių šviesos, sugiejojus giesmę, žodį tarė mokyto-

jas F. Skėrys. Jis savo kalboje apžvelgė, ką nuveikė jaunimo ratelis per praėjusius pastaruosius bažnytinius metus.

Kun. J. Urdzė kalbėjo apie Dievo Žodį, kuris kaip žvakutė nurodo kryptį, kur keliauti. Kun. H. Sulcas pasidžiaugė krikščionišku bendravimu — ekumenine dvasia, kurios anksčiau šioje gimnazijoje nebuvo. Pabrėždami šią ekumeninę dvasią, gimnazijos mokiniai jau 10 metų drauge rengia Kalėdų eglutę.

Visas pobūvis užtruko apie pusantros valandos. Baigtas malda ir giesmė.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Po 12 dol.: V. Lazauskas, Baltimore, Md., J. Baltrus, Du Bois, Pa.

Po 10 dol.: Msgr. J. A. Kučingis, Los Angeles, Calif.; O. Ivaskienė, So. Boston, Mass.; E. Sprindis, Brooklyn, N. Y.; L. Ralys, Richmond Hill, N.Y.; C. Ramanauskas, Chicago, Ill.

Po 7 dol.: E. G. Witkus, Brooklyn, N. Y., S. Pundzevičius, Great Neck, N. Y., O. Aušrota, White Plains, N. Y., dr. B. S. Jankauskas, Brentwood, N. Y., J. K. Waitelis, E. Monticello, N. Y., P. Stancius, Caseyville, Ill., A. Kopidavičienė, Cambridge, Mass., J. Vencius, Eastlake, O., D. Virkutis, Manchester, Conn., kun. J. Bucevičius, Nashua, N. H.

Po 5 dol.: kun. J. J. Bakas, Worcester, Mass., S. Jucas, Hot Springs, Ark., A. Gylis, Olympia, Wash., M. B. Matulionis, Cleveland, O., J. Butėnas, Paterson, N. J., D. Boracas, Baltimore, Md., J. Kubilius, New Britain, Conn., A. Mačionis, Woodhaven, N. Y., R. Franco, Rego Park, N. Y., A. Gečys, Bronx, N. Y.

Po 4 dol.: E. Vainienė, V. Birutis, Woodhaven, N.Y., kun. A. Grigaitis, Amsterdam, N.Y., J. Hasselberg, Yonkers, N.Y., P. I. Slapikas, Maspeth, N.Y., J. Katkus, Brooklyn, N. Y., J. Arlauskas, Chicago, Ill., A. Hirtendorf, Brockton, Mass., K. Čėsna, Worcester, Mass., E. Liaugaudas, Saddle Brook, N.J.

Po 2 dol.: Iš N.Y. valst.: kun. dr. V. Bartuška, M. Yasevic, M. Baltadonis, Bronx, Z. Grabnickas, A. Stero, Huntington Sta., A. Marijošienė, Jamaica Estates, D. Averka, Wantagh, N. Gudelis, Astoria, J. Alyta, Elmhurst, J. Simaitis, Forest Hills Gardens, M. Jonaitis, Patchogue, J. Rutkauskas, Merrick, J. Simen, Scarsdale, M. Klimas, Elmont, kun. J. Ruokis, Margaretville, A. Kirkila, Nescasset, A. Verselis, Kings Park, J. Staškus, Yonkers, V. Rutkauskienė, D. Senikas, Monticello, P. Turulienė, Hollis.

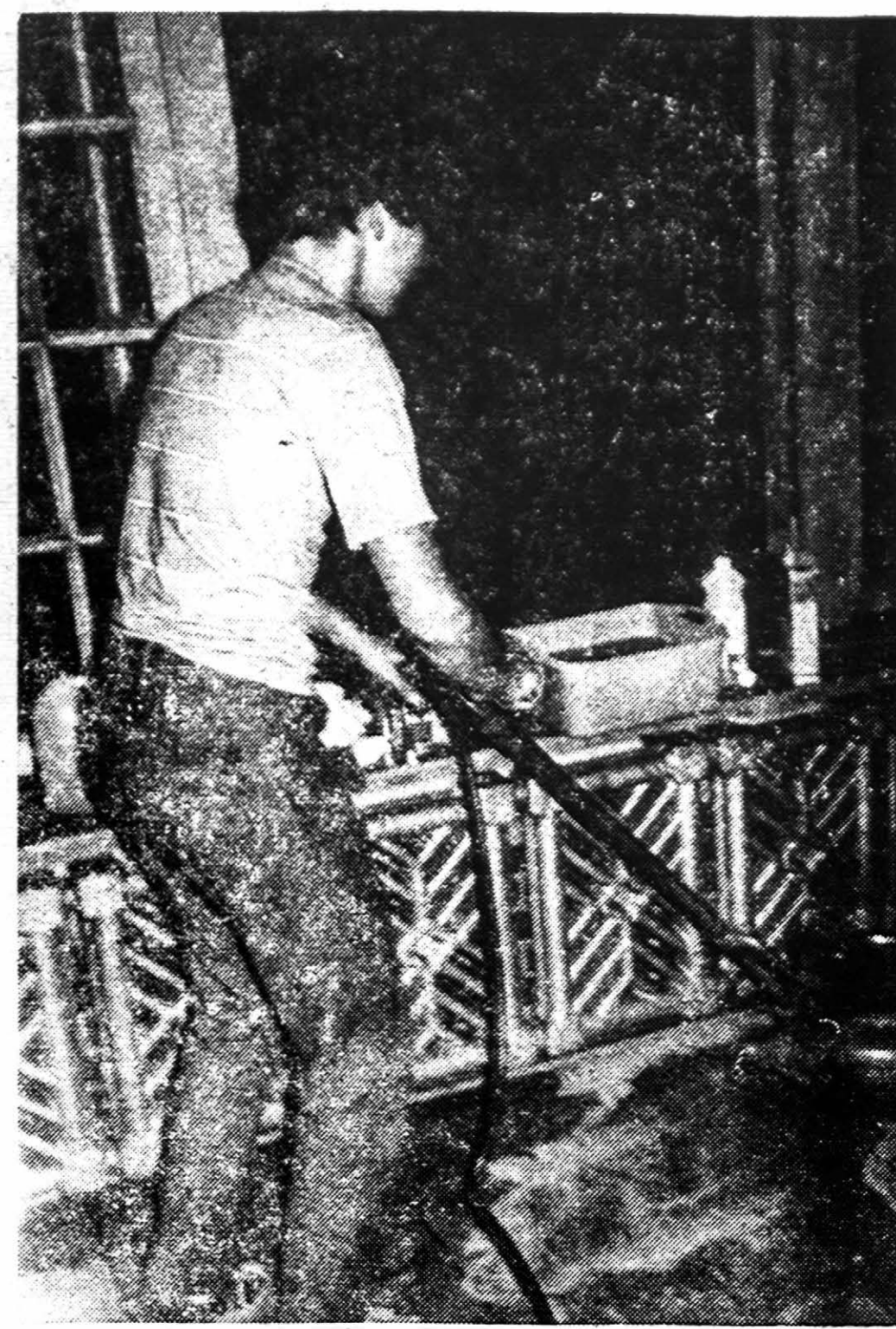
Iš N. J. valst.: T. Duda, S. Mikaitis, F. Jankunas, M. Schwed, V. Kirvelevičienė, Eli-

zabeth, J. Ambrozaitis, K. Graudienė, B. Sarkenis, B. Venckienė, Newark, R. Didžbalis, V. Tumelis, Linden, K. Nugaris, Kearny, B. Stankaitis, Paterson, dr. A. Smulkštys, Riverside, N. Audėnas, Hillside, S. Makauskienė, Somerset, J. Marcis, Parlin, A. A. Reventas, Rackway, J. Revukas, Cranford, K. Kulys, Englewood, S. Matyckas, Warren, V. Salčiūnas, Delran.

Iš Mass. valst.: P. Gelažius, J. Walentukievich, P. Liauba, K. Paszkus, K. Merkis, J. P. Mikalonis, J. Uzdavinis, M. Kraunelis, F. Averka, So. Boston; A. Juknevičius, R. Chirokas, Brockton, J. Dačys, J. Petras, Dorchester, P. Mikšys, A. Kilmonis, Worcester, J. Bakunas, Randolph, O. Piešina, Westwood, A. Ambrozaitienė, Somerville, E. Paliulis, Cambridge, M. Vilkišius, Lawrence.

Po 1 dol.: Iš Mass. valst.: I. Norbutas, F. Jarvis, M. Giedraitytė, V. Sadukis, S. Augonis, So. Boston; V. Vizgirda, Boston, K. Meskines, P. V. Antanavičius, Worcester, F. Kuskas, Brockton, M. Simanavich, Stoughton, A. Labuckas, Dorchester, B. Jurkevičius, Haverhill, K. Gailiūnas, Athol. Iš N. J. valst.: J. Ramas, J. Puzin, A. Mankus, G. Bagdonas, Elizabeth, J. Sprainaitis, J. Valiūnas, J. Yurkšaitis, Paterson, B. Karaska, Riverside, J. Sadauskas, Kearny, J. Galush, Linden, J. J. Gričius, Pennsauken, H. A. Satiskas, Ringoes, L. B. Bicher, Hackensack, M. A. Siemoneit, So. Orange, J. Jasinaskas, Ocean City.

Iš Pa. valst.: kun. J. Neveauskas, Shenandoah, A. Navikas, Dallas, A. E. Gražulis, A. Maskelunas, Pittsburgh, A. Peštenis, A. Impolėnas, J. Puzinas,

Mokslėiviai ateitininkai išvalė Kultūros židinio virtuvę ir greitimus kamburius. Petras Tutinas valo grindis.

J. Naras, V. Muraška, Phila, P. Mitakas, Melrose Park, M. Zujus, Wilkes Barre.

Iš Md. valst.: G. Radžius, B. Wilkinson, J. S. Vazalis, Baltimore, dr. R. Zalubas, Silver Spring, A. Lubas, Bethesda.

Iš Ill. valst.: E. Pazerunas, Melrose Park, J. F. Gribauskas, G. Silingaitė, Berwyn, A. Panuskis, Z. Smilga, K. Skaisgrys, Chicago.

Mišrūs: dr. E. Mekys, Cleveland Heights, O., P. Zilinskas, Cleveland, O., J. Jaskauskas, Dayton, O., J. Valukonis, A. Kupčinskas, Detroit, Mich., A. Brush, Long Beach, Calif., A. Alukonis, Providence, R. I., A. Masidlauskas, Tacoma, Wash., T. Mickus, Alexandria, Va., J. Medesha, Apache Sect., Ariz., L. R. Dambras, Michigan City, Ind., A. Juodvalkis, E. Chicago, Ind., J. Salkauskis, Hollywood, Fla., F. Samulėnas, Winter Park, Fla., A. Mekelonas, Tavernier, Fla., M. Savickas, Nashua, N. H., C. Engels, Portland, Me.

Visiems, prie kalendoriaus išlaikę padėginio prisidėjusiems, nuoširdžiai dėkojame. Laukiame spaudai paramos ir neatsiliepusių.

Dėkinga ARBININKA A "ministracija"

Linksmų Švenčių ir laimingų Naujų Metų

John Orman Agency

110-04 Jamaica Ave.

Richmond Hill, N. Y.

Tel. VI 6-1800

Season's Greetings

HOUSE OF HAIR FASHION

105 West 72nd Street
New York City
SU 7-3543

KENT BAR and GRILL

Full course dinner, luncheons
home cooking, wines, liquors.
Private party room, wedges
Open 9:30 AM
Route 52 Carmel NY
914-225-9853

V. I. P. MOVERS

LOCAL and LONG DISTANCE
Licensed and Bonded

659 Utica Avenue
Brooklyn
Call 998-3700

CAMELOT

French Drive-In Cleaners — 1925
Flatbush Ave Brooklyn bet Ave L
and Kings Hwy Free parking. We
pick-up and deliver all leather and
suede garments professionally done
on premises one hour cleaning no
extra charge Phone 252-3237

JEANS CLAM BAR

Italian-American Cuisine
Seafood and Steaks

2123 Emmons Avenue
Sheepshead Bay
Brooklyn
Call 646-9255

PARK TERRACE

PRIVATE CAR SERVICE

24 Hour Service
Door to Door Service
Call UL 3-7010

T. P. McKINSTRY

RO-WAY OVERHEAD
TYPE DOORS

Sales and Service
All makes repaired
92 Lake Street
White Plains N.Y.
Call 914 WH 9-8890

D & D MOWERS

REPAIRS - SALES
SERVICE

260 Main Street MtKisco
Ralph DeFeo Jr.
and Bill Donohue

To our Friends and Clients

L. HENRY SARMIENTO ASSOCIATES Inc.

100 Wall Street
New York City, N.Y.
212-422-9335

SEASON'S GREETINGS

VELEZ SUPERETTE

1176 Nostrand Avenue
Brooklyn
Call: IN 7-0200

LEONIA VARIETY SHOP, INC.

A Family Store

326 Broad Ave.
Leonia, N. J.
Call (201) 944-5775

C. B. TAXI SERVICE

24 Hours a Day
1 South Street — Home
29 East Ave Middle Town N.Y.
Call 914-343-5401

Seasons Greetings
to all our friends and customers

RUSSO RESTAURANT

For the Finest of Italian Cuisine
2758 Coney Island Ave.
Brooklyn, N.Y.
NI 8-9625

SANTONE

Auto Collision, Inc.
Body and Fender Repairs
Auto painting, Radiators repaired
Welding, Insurance work
For towing call NE 8-1554
Work guaranteed
249 Empire Blvd. near Rogers Av.
ULster 6-8888

MIDTOWN SERVICE CENTER

Open 24 hours located in Westley.
Mobil products, tires, batteries.
Inspection, general auto repairs
1234 Forest Ave (corner Jewett)
(212) GI 2-9829 — (212) 447-4619

E. KIRLEY & SONS Inc.

OIL BURNERS AND
FUEL OIL
Sold - Serviced - Installed

76 Windsor Road
Staten Island
Call: GI 2-3499

LISS YOUNG MEN'S SHOP

262 Broad Ave.
Palisades Park, N. J.
All the Latest Styles
Call (201) 944-6626

TERRACE GRILL

Where Good Friends Meet

239 Broad Ave.
Palisades Park, N. J.
Call (201) 947-3705

CERTIFIED AUTO BODY

253 First Street
Palisades Park, N. J.

We Take Pride in Our
Work. Collision Experts
Call (201) 944-9735

SOLE PIZZA

Open 7 Days a Week
We Deliver

8404 Kennedy Blvd.
North Bergen, N. J.
Call (201) 868-3468

SALON DE LOUIS

Beauty Salon
The Finest of Creative
Hairstyling
We Have Wigs and Wiglets
Late Nite Thursday
and Friday

234 Broad Ave.
Palisades Park, N. J.
Call 201 944-2099

MANZI RESTAURANT

A Family Place
Good Food and Fine Service

283 Riverdale Ave.
Yonkers, New York
Call (914) YO 9-6622

A.V. CABINETMAKER CO.

Custom Built Woodwork
Bookcases — Kitchen Cabinets
Formica Sinks —
Alterations
August Vileniskis
119-20 Jamaica Avenue
Richmond Hill, N. Y.
Virginia 7-5760

PYEWACKET'S

334 East 73 Street
BU 8-1635
New York's Magical
Meeting Place
Spirits in the Black Magic Bar
Specialties in Samantha's Salon
Witching Hour Snacks
till 4 AM

JAN'S CONTRACTING
Flagstone walks and terrace
Blacktop drive ways gen masonry
Anthony Jan Angelo prop
Anderson Hill Road Purchase, NY
Call 914 WE 9-1786

HAPPY NEW YEAR

KENILWORTH Funeral Home

511 Washington Avenue
Kenilworth, N.J.
Mgr. Director — Mr. C. J. Wozniak
201-272-5112

MARRS NURSING HOME

A Home Away from Home

Lexington Avenue in
Mohegan Lake N.Y.
Call 914 LA 8-2000

JAMES E. MITCHELL & SON, INC.

BUILDERS

355 West 54th Street
New York City
Joseph Mitchell
James S. Mitchell
Phillip C. Mitchell.

NANVET NATIONAL BANK

Member —
Federal Deposit Insurance
Corp.

168 South Main Street
Nanuet N.Y.
Call 914 NA 3-3801

MIDDLESEX BUILDING SERVICES

109 Paterson Street
New Brunswick N.J.
Call 201-249-4343

"Greetings to All"

UNION CAMP CORP.

(NEVINS DIVISION)

800 State Highway No. 3
CLIFTON,
New Jersey

JESS JONES Motors Inc.

Authorized
V. W. DEALER

6400 Kennedy Blvd.
WEST NEW YORK,
New Jersey
Call —
201-868-7500

MANHATTAN Imported Cars Inc.

284 Main Street
HEMPSTEAD,
Call —
Long Island
516-538-2888

Mokslėiviai ateitininkai tvarko ir valo Kultūros židinio — Jaunimo Centro virtuvę. Iš k. į d. R. Navickaitė, R. Oniūnaitė, R. Bobelytė.

BOSTONO ŽINIOS

Bostono vyskupas Humberto S. Medeiros Kalėdų dieną mišias aukojo kalėjime, o pirmą sekmadienį po Kalėdų vaikų prieglaudoje, kurią atsilikusiems vaikams įsteigė kardinolas Richardas Cushing.

Kalėdų vaišės pensininkams surengė klebonas kun. A. Baltušūnas gruodžio 27 d. parapijos salėje.

Miesto valdybos namuose Kalėdų švenčių metu yra įstatyta lietuviška eglutė, kurios papuošimu pasirūpino Bostono skaučių židinys. Praeitų metų tokios eglutės nuotrauką įsidėjo Woman's Day gruodžio mėn. numeryje.

Bernardo Brazdžionio pagerbimas

Gruodžio 13 Bostone buvo reikalinga kultūrinė šventė — Bernardo Brazdžionio knygos "Poezijos pilnatis" pristatymas. Iš Los Angeles buvo atvykęs pats poetas.

Pristatymą rengė Bostono Lietuvių Dramos Sambūris, jam talkino kultūrinių subatvakarių komisija, Lietuvių Bendruomenės valdyba ir atskiri kultūrininkai.

Stud. Birutė Vaičiūrgytė, Dramos Sambūrio narė, pradžioje prisiminė netolimus išduoto jūrininko įvykius ir "Poezijos pilnatis" autorių Bernardą Brazdžionį.

Antanas Gustaitis peržvelgė poeto Bernardo Brazdžionio gyvenimą, peržvelgė su jam būdingu humoru.

Pranas Naujokaitis, svečias iš New Yorko, literatūros kritikas, kalbėjo apie Brazdžionio kūrybą, išryškindamas atskirų knygų tematiką, nužymėdamas jo keitimosi kelią, jo dėdantį rūpestį savo tauta.

Henrikas Kačinskis, dramaturgas aktorius, iš Washingtono, D.C., specialiai atvykęs į šią knygų pristatymą, skaitė šiuos poeto eilėraščius: Siaurės pašvaistė, Nemuno tėvynėje, Prisiminimas su ašara, Pavasario

Lituanistinės mokyklos Kalėdų eglutė buvo gruodžio 27 Lietuvių piliečių draugijos salėje. Programą pradėjo mokyklos vedėjas rašytojas Antanas Gustaitis, toliau programai pranešinėjo Lina Weingorten. Mokiniai suvaidino Zitos Visockienės "Kalėdos miške", Rastonytė padėklamavo eilėraštį, Cereškaitė perskaitė Astos Današaitės (5 skyriaus mokinės) parašytą laišką — jos pasimatymas su Kalėdų seneliu. Tada mokyklos choras, vadovaujamas mokytojos Aldonos Dabrilaitės, sugiedojo Gul šian dien, Sveikas, Jėzau gimusi, Tyliąją naktį ir Linksmą giesmę. Po programos atsilankė Kalėdų senelis (Richardas Lizdenis) ir apdovanojo ne tik vaikučius, bet ir mokyklos vedėją. Mokyklos tėvų komiteto pirmininkas yra inž. Brutenis Veitas.

antitezė, Susigalvojimas, Varkaro perlai, Siela ir jūra, Astuntasis stebuklas, Išstremto Sibirano mirusio liudijimai, Skaičiai ir Vidurdienio ramybė.

Poeto Bernardo Brazdžionio žodis buvo irgi humoristinio pobūdžio. Jis prisiminė kai kuriuos savo gyvenimo momentus, kuriuose vis kas nors buvo juokingo.

Po šio spalvingo ir nuotaikingo žodžio poetas buvo paprašytas ką nors paskaityti. Ir jis paskaitė: Tau ir man, Pessimistas ir optimistas ir pabaigai — Vaidila Valiūnas. Vaidila jau pasiekė Bostoną ir ten vaikšto prie užgesusio švyturio. Jo visa kalba liečia išduotą jūrininką Simą Kudirką. Griausmingai šaukia vaidila, ir jo balsas visiem kėlė siurpą ir giliai sujaudino.

Toliau buvo kavutė. Kiek į šį pafengimą buvo atgabenta "Poezijos pilnatis" knygų, jos visos buvo parduotos. Keleivio redaktorių J. Sonda važiavo dar daugiau atvežti.

Prieš keliolika metų poetas Bernardas Brazdžionis su šeima gyveno So. Bostone. Iš čia išsikėlė į Los Angeles, Calif., kur redaguoja "Lietuvių Dienas".

Bostono lietuvių parapijos koncertas

Gruodžio 6 d. 3:30 po pietų So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos salėje įvyko metinis parapijos choro koncertas, kurio programą atliko solistė Irina Stankūnaitė, Bostono Berkley muzikos kolegijos saksofonų kvartetas ir parapijos choras.

I. Stankūnaitė padainavo: Aš augau — St. Simkaus, Zvaigždutė — B. Dvariono, Nemunėlis — J. Stankūno, Mėlynai varpeliai — Vl. Jakubėno ir 2 arijas: Aš vadinuosi Mimi, iš op. Bohema — G. Puccini ir Būti laisvai, iš operos Traviata — G. Verdi. Solistės balsas — lyriškai koloratūrinis sopranas, lanksčios technikos, malonaus tembro, pasižymis ypač gražiais plectro ir stiprus. Vaidybiniai gabumai aukštą meninį išpūdį dar sustiprina. Pageidautina kiek aiškesnė dikcija. Visu grožiu dainininkė sušvitėjo Traviatos arijoje — lengva technika, gilus išgyvenimas bei ekspresija, dinaminiai perėjimai. Solistei akomponavo J. Stankūnas.

Saksofonas — mūsiškai publikai vis dar naujovė. Bet jau įeina į simfoninius orkestrus, jam rašomi rimtos muzikos dalykai, o muzikos kolegijos turi stiprius saksofono ansamblius. Toks jis mums prisistatė ir Bostono muzikos kolegijos klasikiniu kvartetu, kurį sudarė 4 profesoriai: J. Viola (sopran sax.), H. Drabkin (alto sax.), J. La Porta (tenor sax.) ir G. Anderson (bariton sax.). Jie atliko Guy Lacour kvartetą, John La Porta (autorius ir šio kvarteto dalyvis) — Ispanų psodiją ir J. Kačinsko sakso-

fono kvartetą. Pirmasis dalykas labai spalvingas, ryškių kontrastų, bet sudaro rišlią visumą ir perteikia modernaus didmiesčio dvasią. Ispanų rapsodija — pilna harmonijos, su gausiaisiais ispanų muzikos elementais, labai ekspresyvi ir nuotaikinga. J. Kačinsko dalykas buvo Berkley kolegijos specialiai užsakytas kompozitoriui, kuris toje kolegijoje labai sėkmingai profesoriauja. Kūrinyje juntami romantiški elementai ir modernaus žmogaus gilūs susimąstymai apie būtį perduoti šviežiai ir ekspresyviai.

Sv. Petro parapijos choras iš eilės mūsų chorų galima sakyti, tik vienas atlaiko "laiko dantį". Ir tai dėka pasišventusio ir kūrybingo dirigento **Jeromimo Kačinsko** ir keliolikos ištvermingų pastovių choristų pasišventimo. Dabartinis jo sąstatas nedidelis. Labai linkėtina, kad prisidėtų ir daugiau dainininkų. Choras yra susigiedojęs, gerai išlavintas ir gali atlikti ir nelengvus dalykus išpūdingai, užtikrintai.

Toks jis buvo ir šią popietę, atlikdamas: Atsikėlus ankstytelį — K. V. Banaičio, Oi toli — St. Gailevičiaus, Laisvės — J. Zilevičiaus, Atsisveikinimas su giria — St. Simkaus, Laisvės Vasaris — Br. Budriūno.

Chorui gražiai akomponavo S. Cibas. Esamomis sąlygomis choras buvo ekspresyvus ir teikė gražaus pasigėrėjimo. Pažymėtina, kad tiek velionis kleb. Pr. Virmauskis, tiek naujasis kun. A. Baltrušūnas yra uolūs choro rėmėjai.

valdybos rūmuose pastatyta lietuviška Kalėdų eglutė susirangė.

Brazdžionio mokyklos kalėdinė eglutė

lio mokykla tradicinę eglutę šiemet surengė 27 Maspetho lietuvių salėje. Visa programa buvo pritaikyta mažiesiems, daugiausia iš mažųjų ir pada-

firmonje dalyje buvo gyvasis veikslas Kalėdų tema — su gėliųkais, kurie sėdėjo tarp pesėlių, su giesmėmis ir deklacijom. Dalyvavo viso apie vaikai. Ji visi buvo iš vaidarželio arba iš parengiamos klasės. O toji klasė būdintuo, kad mokiniai visai neka lietuviškai arba tik la-mažai. Ten tik mokosi lietuviškai kalbėti. Suprantama, rengiamosios klasės įjungis į vaidinimą turi grynai lagoginės prasmės, tokiems eidžiami ir tarimo trūkumai. Šią programą dalį parengė šra Kregždytė ir Marytė San-navičiūtė.

Namelis girioje Toliau buvo vaidinimėlis, pri-kytas vaikams ir pačių vaikų vaidintas. Vaidino kiek vy-nių skyrių vaikai, režisavo kytoja Dalia Mackevičiūtė-ker, šokius parengė Rasa egždytė. Vaidinime dalyva-

veicariškų laikrodėlių labai igintomis kainomis galima uti pas laikrodininką Stasi-va. Laikrodžių gerumas vi-100 procentų garantuo-ypač rekomenduojama n, kurie nori siusti i Lietu-nes tie laikrodžiai bū-ntil-

vo 22 vaikai. Čia buvo ir vaba-liukų ir žvėrelių ir gėlių ir įvai-rių šokių.

Miške yra namelis, kuriame apsigyvena ir voverė, ir kiškis, ir stirna, ir net vilkas. Veika-lėlis parašytas eiliuota kalba, parašė V. Smažienė, bet gaila, kad veikalelis neišspręstas, be jokios pabaigos ir be minties.

Vaičių literatūra visada yra aiški, konstruktyvi, su aiškia vedamąja mintimi, su aiškiu sprendimu. O Namelyje to pa-sigęsta.

Gražiausia vaidinime buvo margaspalviai vaikų kostiumai. I šio Namelio pastatymą buvo įjungta ir kitų talkininkų — inž. A. Prekeris, A. Matulaitis, P. Jurkus, V. Kidolis.

Kalėdų Senelis Vaidinimas buvo neilgas, už-sitęsė apie 40 minučių. Tuoį atkeliavo ir Kalėdų senelis (St. Vaškys) su dovanomis. Tai bu-vo šūkavimo ir triukšmo!

Vėliau vyko loterija, užkan-džiai, vaišės. Jaunieji žaidė, ėjo ratelius. Programa turėjo prasidėti 4 valandą, prasidėjo su mažu pavėlavimu. Visa už-truko apie porą valandų. Žmo-nių šiais metais atsilankė ma-žiau, nei anksčiau kad būdavo toje eglutėje. (p.)

RENGEJAI DEKOJA

Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa ir Lietuvių Katalikų Mo-terų Kultūros Draugija nuošir-džiai dėkoja visiems, kurie pri-žiūrėjo prie Lietuvos persekio-